Пралетарыі ўсіх краін, єднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 297 (6876) | 25 снежня 1940 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Сустрэнем XVIII канферэнцыю ВКП(б) новымі вытворчымі перамогамі.

У Народным Камісарыяце Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:

А. Анохін — Рост калгаснага камсамола Беларусі.

В. Астроўскі — На справаздачна-выбарчым камсамольскім сходзе.

Ш. М. Фрыдман — Партарганізацыя і абаронна-масавая работа.

С. Аднарукаў — Аб пратаколах партыйных сходаў.

АРТЫКУЛЫ:

Г. І. Цырлін — Карэспандэнцыі з Беларусі ў ленінскай «Іскры».

А. Гінзбург — Усесаюзны перапіс жывёлы і птушкі.

Ш. Д. Лазоўскі — Своечасова і чотка планіраваць.

Л. М. Форштэр — Вітамін «Д».

І. Ф. Шаціла — Полеахоўныя лясныя палосы.

ЗА РУБЯЖОМ:

Вайна паміж Англіяй і Германіяй.

Германскія паведамленні.

Англійскія паведамленні.

Ваенныя дзеянні ў Албаніі.

Вайна ў Афрыцы.

Італьянская зводка.

Англійскі друк аб пагрозе германскага ўтаржэння ў Англію.

Расшырэнне японцамі блакады кітайскага ўзбярэжжа.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

УСЯМЕРНА ЎМАЦОЎВАЦЬ ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ Ў КАЛГАСАХ

[illegible]

У ПОЛАЦКАЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ № 471

ПОЛАЦК. (Па тэлефону). На Полацкай выбарчай акрузе № 471 адбыліся мітынгі, сходы, прысвечаныя [illegible]

[illegible]

Я. ГІНЗБУРГ,
рэдактар раённай газеты «Бальшавік Полаччыны».

Мерапрыемствы па паляпшэнню работы гурткоў

[illegible]

СУСТРЭНЕМ XVIII КАНФЕРЭНЦЫЮ ВКП(б) НОВЫМІ ВЫТВОРЧЫМІ ПЕРАМОГАМІ!

***

МІНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ ДАТЭРМІНОВА ВЫКАНАЛА ФІНАНСАВЫ ПЛАН

Паведамленне ЦК ВКП(б) аб скліканні 15 лютага 1941 года Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі фінансавыя органы Мінскай вобласці сустрэлі датэрміновым выкананнем гадавога фінансавага плана па падатках і зборах. План IV квартала выкананы на 101,4 проц.

Квартальны план выканалі і перавыканалі 17 раёнаў вобласці. Перадавымі раёнамі з'яўляюцца: Заслаўскі (заг. райфа т. [illegible]), які выканаў план на 162 проц., Пухавіцкі (заг. райфа т. Пыж) — на 155 проц., Чырвонаслабодскі (заг. райфа т. Данільчык) — на 146 проц., Чэрвеньскі (заг. райфа т. Свірскі) — на 121,7 проц.

Ф. КАЗНІН,
загадчык Мінскага аблфінаддзела.

Г. АКСЕЛЬРОД,
начальнік падатковага сектара Мінскага аблфінаддзела.

Калона паравозаў імені XVIII партканферэнцыі

У адказ на заклік маскоўскіх чыгуначнікаў работнікі мінскага дэпо арганізавалі калону паравозаў імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі. У састаў калоны ўвайшлі паравозы лепшых машыністаў дэпо тт. Грышука, Кохана, Шэлега, [illegible], Захарава, Маркевіча і іншых. На чале калоны — машыніст, інструктар стаханавец тав. Багацель. Кожны машыніст узяў на сябе абавязацельства правесці да канца снежня па некалькі паяздоў цяжкай вагі. Абавязацельствы паспяхова рэалізуюцца. За 21 — 22 снежня машыністы калоны правялі 5 паяздоў і даставілі звыш нормы 1.450 тон грузу.

Выдатных паказчыкаў дабілася спараная брыгада паравоза № 731—01 (старшы машыніст тав. Маркевіч). 21 снежня напарнік тав. Маркевіча машыніст тав. Савіч на ўчастку Маладзечна—Мінск правёў поезд з перавышэннем нормы на 600 тон. 22 снежня тав. Маркевіч правёў на ўчастку Мінск—Негарэлае поезд, у якім было вагі на 450 тон больш нормы. Ішоў поезд са скорасцю кур'ерскага.

Вытворчы ўздым

ВІЦЕБСК, 24 снежня. (Кар. «Звязды»). У сувязі з апублікаваннем пастановы ЦК ВКП(б) аб скліканні XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі па Віцебскім і Аршанскім чыгуначных вузлах і на прадпрыемствах адбыліся масавыя мітынгі.

На мітынгу ў аршанскім паравозным дэпо ад імені калектыва механічнага цэха выступіў сакратар камсамольскай арганізацыі тав. Барушка.

— Калектыў нашага цэха, — заявіў ён, — бярэ на сябе абавязацельства ў гонар XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі давесці прадукцыйнасць працы да 300 проц. нормы, завяршыць 1940 год выкананнем вытворчай праграмы не менш як на 120 проц.

З вялікім уздымам прайшоў мітынг на Віцебскім механічным заводзе «Чырвоны [illegible]». У прынятай рэзалюцыі калектыў завода абавязаўся да 15 лютага — да дня адкрыцця партыйнай канферэнцыі—датэрмінова выканаць план першых двух месяцаў 1941 года.

Калектыў Аршанскага ільнокамбіната, які датэрмінова выканаў 20 снежня сваю гадавую праграму, абавязаўся да канферэнцыі даць краіне звыш плана 450 тысяч метраў тканіны.

Выпусціць звыш плана прадукцыі на 110 тысяч рублёў і асвоіць новыя віды прадметаў шырокага спажывання абавязалася таксама калектыў віцебскай інструментальна-мэблевай фабрыкі, якая днямі выканала сваю гадавую праграму.

З кожным днём усё больш і больш павышаюць прадукцыйнасць працы стаханаўцы віцебскай чулочна-трыкатажнай фабрыкі імені Клары Цэткін. Стаханаўка трыкатажнага цэха т. Загорская, якая абслугоўвае 8 машын 40 сістэм, замест 100,16 кілограма прадзіва дае штодзённа 160,6 кілограма.

ВЫКАНАЕМ ПЛАН ЛЕСАЗАГАТОВАК ПЕРШАГА КВАРТАЛА 1941 ГОДА ДА 15 ЛЮТАГА

КАЛІНКАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). Днямі адбылася нарада перадавікоў лесазагатовак і вывазкі Калінкавіцкага раёна.

Нарада заслухала даклад старшыні выканкома райсовета т. Ландо аб выкананні плана чацвертага квартала.

— Раён заняў першае месца ў вобласці па загатоўках і вывазцы лесу, — гаворыць тав. Ландо. — План чацвертага квартала па загатоўках выкананы на 100,2 проц., па вывазцы—на 101 проц., падвозцы—на 110 проц. Першымі выканалі свае абавязацельствы па заключаных дагаворах з леспрамгасам калгасы Беразоўскага і Дудзіцкага сельсоветаў.

На нарадзе былі ўручаны прэміі перадавікам лесазагатовак. Сярод іх — старшыня Дудзіцкага сельсовета т. Барысенка, старшыня Беразоўскага сельсовета т. Вяргеенка, старшыня калгаса «Чырвоны партызан» т. Бондар, лесаруб — калгаснік сельгасарцелі імені XVIII партз'езда т. Салопін і іншыя.

Удзельнікі нарады абавязаліся выканаць план лесазагатовак першага квартала 1941 года да дня адкрыцця XVIII канферэнцыі ВКП(б).

***

ВЯЛІКІ ПАЛІТЫЧНЫ І ВЫТВОРЧЫ УЗДЫМ

ГОМЕЛЬ, 24 снежня. (Кар. «Звязды»). Паведамленне аб скліканні XVIII канферэнцыі ВКП(б) выклікала новую хвалю палітычнага і вытворчага энтузіязма сярод працоўных Гомеля. Рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы сустрэць гэтую знамянальную дату новымі вытворчымі перамогамі.

Калектыў перадавога завода «Гомсельмаш», які датэрмінова выканаў гадавую вытворчую праграму, абавязаўся да канца года даць звыш плана на 1.400 тысяч рублёў прадукцыі, зэканоміць 5 проц. метала, сабраць 45 рацыяналізатарскіх прапаноў, павялічыць колькасць стаханаўцаў на 50 чалавек.

На сходзе ў Гомельскім паравозным дэпо з гарачымі, насычанымі патрыятычным пачуццём прамовамі выступілі стаханаўцы — токар тав. Андрэйчанка і слесар тав. Бажко. Яны абавязаліся павысіць сваю выпрацоўку на 300 проц., даваць прадукцыю высокай якасці.

Машыніст-кандыдат партыі тав. Почараў узяў на сябе абавязацельства правесці ў студзені 8 паяздоў цяжкай вагі і зэканоміць 15 проц. паліва.

На заводзе „Рось“

ВАЛКАВЫСК, 24 снежня. (БЕЛТА). 23 снежня адбыўся мітынг рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў цэментнага завода «Рось», прысвечаны пастанове ЦК ВКП(б) аб скліканні XVIII канферэнцыі ВКП(б).

Стаханавец механічнага цэха Сяргей Касіла ўнёс прапанову ўключыцца ў сацыялістычнае спаборніцтва імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі і абавязаўся выконваць заданне на 250 і больш процантаў. Прапанова тав. Касіла сустрэла ўсеагульнае адабрэнне. Адзін за адным выступалі рабочыя і служачыя завода, абяцаючы працаваць так, каб датэрмінова выканаць план першага квартала 1941 года.

Высокая выпрацоўка

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. (Кар. «Звязды»). Лесарубы калгаса «Звязда», Бароўскага сельсовета, Лельчыцкага раёна, Васілій Янкоў і Мірон Палуянаў дабіліся выдатных паказальнікаў. 19 снежня яны загатовілі 49 кубаметраў лесу замест 12 па норме, выканаўшы дзённае заданне на 402 проц. На 388 проц. выканала дзённую норму звяно Нікалая Лукоўскага,—замест 18 кубаметраў яно загатовіла 70 кубаметраў драўніны.

Добрых паказальнікаў дабіліся возчыкі калгаса «Перамога», Глушкавіцкага сельсовета. Яны вывезлі 211 кубаметраў драўніны пры норме 108 кубаметраў. Дзённае заданне выканана на 195 проц.

Абавязацельствы тэльманаўцаў

65 тысяч пар абутку звыш гадавога задання — такім вытворчым падарункам сустракае 1941 гаспадарчы год калектыў мінскай абутковай фабрыкі імені Тэльмана.

Стаханаўцы, рабочыя, інжынеры і тэхнікі ўключыліся ў сацыялістычнае спаборніцтва імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі. Узята абавязацельства даць да 15 лютага звыш плана 7 тысяч пар абутку, павысіць прадукцыйнасць працы за паўтара месяца на 3 проценты, выпускаць 88—89 процантаў абутку першага сорту замест 86 проц. па плану.

Датэрмінова выканалі план

ЕЛЬСК, 23 снежня. (Кар. «Звязды»). Ельская вузкакалейная чыгунка (начальнік т. Эрэнбург) 20 снежня выканала план чацвертага квартала. Перавезена 26 тысяч кубаметраў і адгружана 13.550 кубаметраў драўніны (план перавозкі — 25 тысяч кубаметраў і адгрузкі—12.750 кубаметраў). На 102 проц. выканан план перавозкі пасажыраў.

***

КАПАТКЕВІЧЫ. (Па тэлеграфу). Дзякуючы шырока разгорнутаму соцыялістычнаму спаборніцтву і стаханаўскаму руху на лесазагатоўках Капаткевіцкі леспрамгас датэрмінова выканаў гадавы план па загатоўцы і вывазцы лесу. Загатоўлена 65.139 кубаметраў драўніны — 124 проц. плана, вывезена — 62.792 кубаметры — 105 проц., падвезена 34.123 кубаметры—108 проц. Прадаўжаецца барацьба за выкананне снежаньскага аператыўнага плана.

***

БАБРУЙСК, 24 снежня. (БЕЛТА). Магілеўскі абласны тэкстыльна-трыкатажны промсаюз датэрмінова выканаў гадавы план. Выпушчана рознай тэкстыльна-трыкатажнай прадукцыі на 25.250 тысяч рублёў. У чэсць склікання XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі промсаюз абавязаўся даць краіне да канца года на 500 тысяч рублёў прадукцыі звыш плана.

Па Савецкай краіне

НОВЫЯ ДАКУМЕНТЫ АБ М. ГОРКІМ

Пры разборы архіваў былога Ліфляндскага губернскага жандарскага ўпраўлення Дзяржаўнае архіўнае ўпраўленне Эстонскай ССР знайшло перапіску ахранных аддзяленняў і паліцэйскіх органаў у сувязі з прабываннем Алексея Максімавіча Горкага ў 1905 г. у Рыге.

Сярод знойдзеных дакументаў — сакрэтнае данясенне сыскнога аддзялення рыжскай гарадской паліцыі ад 15 лютага 1905 года. У данясенні гаворыцца, што ў гэты дзень «у 6 гадзін вечара прыбыў у г. Рыгу Алексей Пешкоў (Максім Горкі)». Праз два дні на імя начальніка Ліфляндскага губернскага жандарскага ўпраўлення паступіла данясенне з Пецербургскай ахранкі. У матэрыяле гаворыцца, што «названы Пешкоў абвінавачваецца ў прыналежнасці да стварыўшагася ў г. С.-Пецербургу ў канцы 1904 г. камітэта, меўшага мэтай змяненне існуючага ў дзяржаве грамадскага ладу і ўзбуджэнні адозвы, змяшчаючай у сабе заклік да барацьбы з самадзяржаўем», а таксама, што А. М. Горкі «аддан пад грашовы залог у суме 10 тыс. рублёў з забаронай жыхарства ў прадзелах С.-Пецербургскага генерал-губернатарства».

Паліцыя, жандармерыя сачылі за кожным крокам вялікага пісьменніка і даносілі аб гэтым па інстанцыях. Так, рыжскі паліцмейстар паведамляе 22 лютага: «Названы Пешкоў выехаў днямі на Рыжскае Узмор'е», а праз шэсць дзён паліцмейстар «купальных месц паблізу г. Рыгі» паведамляе начальству ад[illegible] М. Горкага і адначасова даносіць, што за пісьменнікам устаноўлена негласнае назіранне.

Сярод ліку іншых матэрыялаў захавалася перапіска Маскоўскай ахранкі, начальніка Таўрычаскага губернскага жандарскага ўпраўлення, даносіўшых аб паездках Алексея Максімавіча Горкага з Рыгі ў Маскву і Ялту.

(ТАСС).

ПАРАДАК ЗАЛІЧЭННЯ СТУДЭНТАЎ НА СТЫПЕНДЫЮ

Камітэт па справах вышэйшай школы пры Соўнаркоме СССР раз'ясніў, што па сканчэнні зімовай экзаменацыйнай сесіі на стыпендыю будуць залічаны студэнты, атрымаўшыя на экзаменах не менш двух трэцей выдатных ацэнак, а астатнія не ніжэй «добра». Студэнты-стыпендыяты, атрымаўшыя больш нізкія ацэнкі ведаў, будуць зняты са стыпендыі. Залічэнне на стыпендыю і зняцце са стыпендыі павінна праводзіцца з 1 чысла наступнага месяца пасля сканчэння экзаменацыйнай сесіі.

Пасля веснавой экзаменацыйнай сесіі пры залічэнні на стыпендыю будуць улічвацца ацэнкі, атрыманыя не толькі на экзаменах, але і на заліках па тых прадметах, па якіх устаноўлены дыферэнцыраваныя ацэнкі. Напрыклад, у тэхнічных вышэйшых навучальных установах будзе ўлічвацца паспяховасць студэнтаў па чарчэнню, курсавых праектах і лабараторных занятках па аналітычнай хіміі; у медыцынскіх вышэйшых навучальных установах — па анатоміі чалавека, агульнай гісталогіі, дзіцячай хірургіі і інш. (ТАСС).

5 МІЛЬЁНАЎ РУБЛЁЎ НА АДПАЧЫНАК ГАРНЯКОЎ

Каля 20 тысяч гарнякоў Падмаскоўнага вугальнага басейна правялі ў гэтым годзе свой адпачынак у санаторыях і дамах адпачынку. На адпачынак і лячэнне шахцёраў і іх дзяцей затрачана 5 мільёнаў рублёў. (ТАСС).

У Н-скай часці Адэскай Ваеннай Акругі служаць малодшымі камандзірамі тры браты-патрыёты Абрамкіны. Усе яны — выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі. На здымку (злева направа): Алексей, Павел і Анатолій Абрамкіны.

Фото М. Рыжака. (Фото ТАСС).

ПОЎВЕКА Ў АДНОЙ ШКОЛЕ

Поўвека працуе ў Сабаеўскай школе (Качкураўскі раён, Мардоўскай АССР) настаўніца Аляксандра Пятроўна Лаўроўская.

Не маючы сродкаў да існавання, Лаўроўская ў свой час звярнулася за дапамогай да Ільі Нікалаевіча Ульянава — бацькі В. І. Леніна, працаваўшага тады дырэктарам народных вучылішчаў Сімбірскай губерні. І. Н. Ульянаў выхлапатаў для яе стыпендыю.

70-гадовая настаўніца карыстаецца вялікай любоўю і давер'ем насельніцтва. Яна — дэпутат і член выканкома сельсовета.

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Мардоўскай АССР прысвоіў тав. Лаўроўскай званне заслужанай настаўніцы рэспублікі. (ТАСС).

ПАНЕВЕЖСКІ ЦУКРОВЫ ЗАВОД

ПАНЕВЕЖЫС. (Літоўская ССР). У ваколіцах Паневежыса пушчан трэці ў рэспубліцы цукровы завод. Будаўнікі, спаборнічаючы за дастойную сустрэчу дня выбараў у Вярхоўны Совет СССР, працавалі з велізарным натхненнем. Адбыўся мітынг, прысвечаны пуску завода. (ТАСС).

ВІНАРОБСТВА Ў БЕСАРАБІІ

КІШЫНЁЎ. Падведзены вынікі першага сезона савецкага вінаробства ў Бесарабіі. Усяго перапрацавана 23.400 тон вінаграда. Атрымана каля паўтара мільёна дэкалітраў віна.

За кароткі тэрмін было абсталявана больш 60 вінаперапрацоўчых пунктаў, на якіх вытворчасць вялася ў адпаведнасці з патрабаваннямі сучаснай тэхналогіі. Паспяхова працякала работа ў вінаробчых вінаградарскіх саўгасах, арганізаваных на базе былых памешчыцкіх гаспадарак. Прыбыўшыя ў Бесарабію спецыялісты з Крыма, з Каўказа і іншых вінаробчых раёнаў краіны аказалі бесарабскім вінаробам вялікую дапамогу. (ТАСС).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

РОСТ КАЛГАСНАГА КОМСАМОЛА БЕЛАРУСІ

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Праўды»)

Сельскія комсамольцы Беларусі вядуць вялікую работу ва ўсіх галінах соцыялістычнага земляробства, аказваюць практычную дапамогу калгасам.

Прывядзем прыклад па Гарадоцкаму раёну. У комсамольскай арганізацыі калгаса «Полымя»—20 чалавек, з якіх 15 заняты непасрэдна на вытворчасці. Комсамольцы добра дапамаглі арцелі ў сельскагаспадарчых работах. У часе падняцця зябліва за кожным з комсамольцаў быў замацаван пэўны ўчастак, і ўзорванне зябліва было завершана да 20 кастрычніка.

Многа папрацавалі комсамольцы і на асушцы балот. Іх прыклад захапіў усіх калгаснікаў. План меліярацыі арцеллю выканан поўнасцю. Асаблівую ўвагу комсамольцы ўдзялілі грамадскай жывёлагадоўлі. Усе фермы цалкам ўкамплектаваны жывёлай, закладзена 150 тон сіласу — на 25 процантаў больш плана. Жывёла поўнасцю забяспечана кармамі.

Комсамольцы калгаса «Полымя» добра вядуць агітацыйную і культурна-масавую работу. Кожны з іх выконвае канкрэтнае даручэнне. Кіраўнікі арцелі адчуваюць у комсамольцах моцную апору.

Комсамольскія арганізацыі Беларусі па праву гардзяцца сваімі перадавікамі. Комсамолка ордэнаносец Ульяна Бабоша выгадавала ад адной свінаматкі 30 парасят. Комсамолка звеннявая Дар'я Гардзейчык дабілася ўраджаю бульбы ў 238,5 цэнтнера з гектара. Комсамолец брыгадзір Фёдар Разумкоў атрымаў па 13,9 цэнтнера зерневых на плошчы 85.8 гектара. У гэтым годзе на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы комсамол калгасаў Беларусі меў 466 экспанентаў.

У рэспубліцы нямала комсамольскіх арганізацый, прымаючых самы жывы і непасрэдны ўдзел у жыцці калгасаў. Аднак ёсць і многа такіх арганізацый, якія слаба ўваходзяць у арцельную вытворчасць. Дастаткова сказаць, што з 75.645 сельскіх комсамольцаў толькі 3.533 працуюць на жывёлагадоўчых фермах.

Не будучы накіраванай на вырашэнне канкрэтных гаспадарча-палітычных задач, моладзь пачынае адрывацца ад комсамольскай арганізацыі. У арганізацыі наступае застой, і яна нарэшце спыняе сваё існаванне.

Не выпадкова за апошнія тры-чатыры месяцы ў Беларусі разваліліся 374 калгасныя пярвічныя комсамольскія арганізацыі.

Праўда, частка комсамольцаў ухозіць у Чырвоную Армію, накіроўваецца на будаўнічыя работы, едзе на вучобу. Але калі-б райкомы ЛКСМБ клапаціліся аб нешматлікіх арганізацыях, яны не дапусцілі-б іх ліквідацыі, а, удзяліўшы неабходную ўвагу, імкнуліся зрабіць моцнымі, здольнымі згуртоўваць моладзь і весці яе на барацьбу за яшчэ больш высокія поспехі соцыялістычнага земляробства і грамадскай жывёлагадоўлі.

У Магілёўскай вобласці з 1.763 пярвічных калгасных комсамольскіх арганізацый 1.200 за апошні час не прынялі ў свае рады ні аднаго чалавека, хоць у іх была база для добрага росту.

А як абстаіць справа, скажам, у Мінскай вобласці? У калгасах «Новы шлях», «XVIII з'езд», Крупскага раёна, нямала моладзі, якая добра працуе ў калгаснай вытворчасці і актыўна ўдзельнічае ў грамадскім жыцці. Міхаіл Дзеравянка, Васіль Паўлёнак і многія іншыя паказваюць узоры стаханаўскай працы, перавыконваюць нормы выпрацоўкі, берагуць грамадскую ўласнасць. Але ў гэтых арцелях няма комсамольскіх арганізацый, і перадавая моладзь астаецца па-за комсамолам. Такая-ж карціна ў многіх калгасах Смалявіцкага, Лагойскага, Рудзенскага, Заслаўскага, Мінскага сельскага і іншых раёнаў.

Вельмі марудна растуць комсамольскія арганізацыі і ў заходніх абласцях Беларусі. За тры месяцы 56 пярвічных комсамольскіх арганізацый Брэсцкай вобласці, у тым ліку і калгасных, не прынялі ў свае рады ні аднаго чалавека галоўным чынам таму, што яны не здолелі ўстанавіць неабходнай сувязі з моладдзю, дрэнна скарыстоўваюць для расшырэння свайго ўплыву на моладзь такія ўстановы, як дамы соцыялістычнай культуры, хаты-чытальні, бібліятэкі, абаронныя і спартыўна-фізкультурныя таварыствы.

Перашкаджае росту комсамола ў заходніх абласцях Беларусі і тое, што мясцовы актыў моладзі, адданы совецкай уладзе, вельмі мала прыцягваецца да комсамольскай работы. Горш таго, кіраўнікі асобных комсамольскіх арганізацый, жадаючы застрахаваць сябе, не даюць перадавым юнакам і дзяўчатам рэкамендацый для ўступлення ў комсамол.

Праўда, у заходніх абласцях Беларусі асаблівыя ўмовы работы — тут прыходзіцца больш асцярожна падыходзіць да кожнага ўступаючага ў комсамол. Але ў той-жа час неабходна наблізіць да комсамола людзей, якія праверены ў барацьбе за станаўленне совецкай улады ў новых абласцях і раёнах, прадаўжаюць прымаць актыўны ўдзел у будаўніцтве новага жыцця.

На XVIII з'ездзе ВКП(б) тав. Андрэеў гаварыў: «Трэба таксама пажадаць, каб арганізацыі комсамола звярнулі сур'ёзную ўвагу на ўмацаванне работы комсамола ў вёсцы. Комсамол мог-бы ўпаўне мець, калі не ва ўсіх, то ў значнай большасці калгасаў свае пярвічныя арганізацыі...» Як-жа абкомы і райкомы ЛКСМ Беларусі выконваюць гэтыя ўказанні? Пасля XVIII з'езда партыі яны нямала зрабілі для стварэння ў калгасах новых пярвічных арганізацый, для іх ўмацавання. Але пасля наступіў спад, рэзультаты якога не замарудзілі сказацца. У 2.771 калгасе рэспублікі няма пярвічных комсамольскіх арганізацый. У кожнай вобласці ёсць многа такіх райкомаў ЛКСМБ, якія за ліпень, жнівень, верасень гэтага года не стварылі ў калгасах ні адной пярвічнай комсамольскай арганізацыі.

З гэтага, вядома, не вынікае, што комсамольскія арганізацыі павінны зараз-жа пачаць механічна павялічваць свае рады і лік пярвічных арганізацый. Але нельга і адгараджвацца ад лепшых прадстаўнікоў сельскай моладзі, даказаўшых сваю адданасць народу, совецкай уладзе і справе соцыялістычнага будаўніцтва.

А. АНОХІН.

(«Праўда»).

На справаздачна-выбарным комсамольскім сходзе

На справаздачна-выбарным сходзе пярвічнай арганізацыі комсамола Н-скага падраздзялення, які адбыўся гэтымі днямі, справаздачу зрабіў сакратар арганізацыі намеснік палітрука тав. Шагера.

— У аснову сваёй работы, — гаворыць тав. Шагера, — бюро комсамольскай арганізацыі нашага падраздзялення паклала рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), загады наркома абароны і дырэктывы Галоўнага ўпраўлення палітычнай прапаганды РСЧА. Па ацэнцы камандзіра падраздзялення нашы комсамольцы добра паспяваюць у баявой і палітычнай вучобе. Члены комсамола—чырвонаармейцы тт. Нікішын, Лутай, Бяссонаў, Меркуленка па ўсіх ваенных дысцыплінах маюць толькі выдатныя і добрыя ацэнкі.

Комсамольцы актыўна выступалі ў спрэчках па дакладу. Тт. Алейнік, Бяссонаў, Нядзелька і іншыя ўказалі на асобныя недахопы ў рабоце бюро комсамольскай арганізацыі. Яны падкрэслілі абавязак комсамольцаў аказваць дзелавую і канкрэтную дапамогу камандзіру падраздзялення ў перабудове баявой вучобы на аснове ўказанняў наркома абароны, маршала і Героя Совецкага Саюза таварыша Цімашэнка.

Справаздачна-выбарны сход прызнаў работу комсамольскага бюро здавальняючай. У састаў новага бюро выбраны выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

В. АСТРОЎСКІ,
намеснік палітрука.

ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ І АБАРОННА-МАСАВАЯ РАБОТА

Кіруючыся гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), партыйная арганізацыя нашай фабрыкі за апошні год значна ўзмацніла кіраўніцтва абаронна-масавай работай на прадпрыемстве. Асаблівую ўвагу партарганізацыя звярнула на ваенную вучобу комуністаў і карэннае паляпшэнне асоавіяхімаўскай работы.

Не так даўно рашэннем партыйнага бюро быў арганізаван кулямётны гурток для партыйнага і гаспадарчага актыва фабрыкі. Сакратар партарганізацыі, яго намеснік тав. Шэўчык, дырэктар фабрыкі тав. Ханіна, начальнік вязальнага цэха тав. Іванова і яшчэ 26 чалавек паспяхова вывучылі кулямётную справу. Адначасова кулямётныя гурткі былі арганізаваны ў фарбавальным і вязальным цэхах. Тут займаўся цэхавы партыйны, прафсаюзны і гаспадарчы актыў.

Вакол асоавіяхімаўскай арганізацыі пачалі групіравацца рабочыя, работніцы, інжынеры і тэхнікі — энтузіясты абароннай работы. Сярод іх перадавое месца занялі комуністы і комсамольцы.

Стаханаўка-двухсотніца фарбавальнага цэха кандыдат партыі т. Туркоўская, працуючы інструктарам ППХА, падрыхтавала 294 значкісты ППХА, 50 значкістаў ГСА. 135 значкістаў ППХА і 70 значкістаў ГСА падрыхтавала многастаночніца вязальнага цэха кандыдат партыі тав. Мішурына. Другая многастаночніца гэтага-ж цэха комсамолка Касмілёва падрыхтавала 170 значкістаў ППХА і 26 значкістаў ГСА.

З комуністаў, праявіўшых сябе добрымі арганізатарамі асоавіяхімаўскай работы, можна назваць начальніка вязальнага цэха тав. Іванову, начальніка швейна-кетельнага цэха тав. Сістрыну, старшага табельшчыка гэтага-ж цэха тав. Генкіну і многіх іншых.

Абаронна-масавая работа на фабрыцы з кожным днём прымае ўсё больш шырокі размах. У часе падрыхтоўкі да раённых і абласных хімічных спаборніцтваў на фабрыцы было створана 100 гурткоў ППХА, у якія запісалася 2 тыс. чалавек, два гурткі па падрыхтоўцы значкістаў ППХА II ступені (57 чалавек) і 20 гурткоў ГСА (602 чалавекі).

Усе гэтыя абаронныя гурткі энергічна змагаліся за выкананне кантрольных лічбаў з тым, каб выйсці пераможцамі на раённых і абласных спаборніцтвах.

Калектыў нашай фабрыкі ў гэтых спаборніцтвах заваяваў першынства. За час спаборніцтваў асоавіяхімаўская арганізацыя вырасла на 423 чалавекі і еднае цяпер у сваіх радах 3.043 чалавекі. Значкістаў ППХА I ступені было выпушчана 2.200, II ступені — 57, значкістаў ГСА — 840.

За паспяховае правядзенне раённых і абласных хімічных спаборніцтваў, а таксама за дапрызыўную падрыхтоўку калектыў фабрыкі атрымаў калектыўны значок ППХА і дабіўся пачотнага права [illegible] удзел у сёмых усесаюзных хімічных спаборніцтвах.

[illegible] аб правядзенні ўсесаюзных хімічных спаборніцтваў [illegible] партыйнага бюро [illegible]

[illegible] агітацыйны калектыў фабрыкі ў саставе 120 чалавек. [illegible]

[illegible] газета «Кімавец» [illegible]

[illegible] рыхтоўка асоавіяхімаўцаў, створана паўтарагадовая школа медсясцёр без адрыву ад вытворчасці на 60 чалавек.

Усесаюзныя хімічныя спаборніцтвы праводзіліся на працягу 8—10 снежня. Яны выклікалі вялікі палітычны і вытворчы ўздым. У цэхах было шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва, выпускаліся баявыя лістоўкі, фотагазеты. 4.548 чалавек працавалі паўтары гадзіны ў процівагазах, і пераважная большасць іх дала высокую прадукцыйнасць працы.

Асабліва вызначыліся комуністы і комсамольцы фабрыкі. Знатная стаханаўка, ордэнаносец, кандыдат партыі тав. Пяскочава, працуючы ў процівагазе, выканала сваю норму на 177 проц., стаханаўка комсамолка Дабравольская, узнагароджаная значком выдатніка соцспаборніцтва лёгкай прамысловасці СССР, — на 184 проц. Такіх прыкладаў многа. Уся фабрыка ў цэлым у дзень работы ў процівагазах выканала план на 102 проц.

Папярэднія вынікі сёмых усесаюзных хімічных спаборніцтваў гавораць за тое, што калектыў фабрыкі правёў іх даволі добра. Усе нарматывы былі выкананы.

У далейшым мы мяркуем яшчэ шырэй разгарнуць абаронна-масавую работу. Асабліва многа трэба зрабіць у справе актывізацыі фізкультурнай работы, якая яшчэ не дасягнула патрэбнага ўзроўню.

Ш. М. ФРЫДМАН,
сакратар партыйнай арганізацыі віцебскай чулочна-трыкатажнай фабрыкі імені КІМ.

Аб пратаколах партыйных сходаў

Пратакол — важнейшы дакумент партыйнай арганізацыі. У ім павінны быць дакладна сфармуліраваны выступленні комуністаў, прынятыя рашэнні. Непісьменна напісаны, неахайна аформлены пратакол — прызнак дрэннай работы партыйнай арганізацыі, нізкай культуры. Між тым у радзе партарганізацый Лельчыцкага раёна мала надаюць увагі гэтаму дакументу. Пратаколы часта афармляюцца неахайна, безадказна.

Так, пратаколы Грабянеўскай пярвічнай партарганізацыі напісаны брудна, алоўкам, у іх многа памылак, блытаніны. У кастрычніку гэтага года комуністы абмяркоўвалі пытанне «Аб рабоце грамадскіх арганізацый». Мяркуючы па пратаколу, сакратар партарганізацыі тав. Шчотка, які рабіў даклад па гэтаму пытанню, нічога не гаварыў аб рабоце грамадскіх арганізацый. Толькі з рэзалюцыі можна дагадацца, што яны працуюць дрэнна. Сход абавязаў «усіх комуністаў забяспечыць агітатараў на семінар, правесці сходы мопраўскіх арганізацый, ліквідаваць запазычанасць па членскіх узносах».

Як відаць, партарганізацыя несур'ёзна падышла да абмяркоўваемага пытання, прыняла неканкрэтнае рашэнне.

Малай канкрэтнасцю вызначаюцца і пратаколы Сіманіцкай партарганізацыі. На справаздачна-выбарным сходзе комуністы прынялі рашэнне з шасці пунктаў. Усе яны носяць агульны характар. Напрыклад, сход даручыў «тав. Рудзько ўдзяліць увагу грамадскім арганізацыям, кіраўніцтву комсамольскімі арганізацыямі, выхаванню маладых комуністаў».

Партарганізацыя калгаса «Ударнік другой большэвіцкай вясны», абмеркаваўшы пытанне размеркавання партыйных даручэнняў, у сваім рашэнні запісала: «Кандыдату партыі тав. Стасенка пастаянная нагрузка комсорга КСМ арганізацыі». У пярвічнай партарганізацыі, дзе сакратаром тав. Грыб, у пастанове па пытанню выканання рашэнняў справаздачна-выбарнага схода запісана: «Поўнасцю выканаць наказ справаздачна-выбарнага схода». У рэзалюцыі не ўказана нават, каму даручана выканаць наказ комуністаў і па якіх пытаннях.

Зразумела, што такія рашэнні не даюць ніякай карысці. У гэтых пратаколах няма сапраўднага адлюстравання становішча партыйнай работы.

Задача кожнай пярвічнай партарганізацыі — узорна наладзіць справу вядзення партыйных дакументаў.

С. АДНАРУКАЎ.

У НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯЦЕ ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЯ БЕЛАРУСКАЙ ССР

I.

Народны Камісарыят Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР праверыў ўлік, захаванне і выкарыстанне вытворчай сыравіны і матэрыялаў, а таксама выпуск і рэалізацыю гатовай прадукцыі на мінскай кандытарскай фабрыцы «Комунарка». Праверкай установлена, што дырэктар фабрыкі Яглоўскі Э. С. [illegible] з 1 студзеня па 1 лістапада 1940 года незаконна [illegible] вытворчай сыравіны і матэрыялаў на суму 122.100 рублёў.

Былы дырэктар фабрыкі «Комунарка» Яглоўскі Э. С. дазволіў продаж вытворчай сыравіны і матэрыялаў на суму 28.776 рублёў 80 кап. і гатовай прадукцыі на 4.100 рублёў. З'яўляючыся старшынёй інвентарызацыйнай камісіі, ён незаконна спісаў з балансу фабрыкі [illegible] і гаспадарчага інвентара за 1939 год на 171.000 рублёў, без высвятлення прычын узнікнення гэтых недастач.

[illegible] сыравіны і матэрыялаў, паступаючых непасрэдна ў вытворчасць, не быў арганізаваны, што стварала ўмовы для [illegible].

Складская гаспадарка была запушчана, у выніку чаго згніло тары на 27.410 рублёў.

Яглоўскі Э. С. скарыстоўваў сваё службовае становішча ў мэтах асабістай нажывы, [illegible] будматэрыялы [illegible] у іншых гаспадарчых арганізацыях для будаўніцтва свайго дома, прычым частку матэрыялаў ён узяў з фабрыкі праз падначаленых яму асоб. Загадчык склада — **Аксельрод А. І.** садзейнічаў незаконнаму атрыманню Яглоўскім Э. С. гэтых матэрыялаў.

Начальнік аддзела снабжэння фабрыкі — **Ігрэр Ю. А.** незаконна адпусціў вытворчай сыравіны і матэрыялаў на суму 1.800 рублёў і не рэалізаваў непатрэбную фабрыцы маёмасць, якой на 15-е лістапада гэтага года набралася на суму 160.000 рублёў. Начальнік аддзела збыту — **Айзенштат А. П.** незаконна дазволіў бясфондавы продаж 710 кілограм цукерак. Былы дырэктар бісквітнай фабрыкі—**Азаронак І. А.** купіў чатырох парасят як быццам для сталовай фабрыкі, а фактычна падзяліў іх з Яглоўскім Э. С.

У сувязі з выяўленымі фактамі безгаспадарчасці, разбазарвання вытворчай сыравіны, матэрыялаў і гатовай прадукцыі і скарыстання службовага становішча ў асабістых мэтах, былы дырэктар фабрыкі «Комунарка» Яглоўскі Э. С. народным камісарам Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР тав. **Валошыным** прыцягнут да судовай адказнасці.

Загадчык склада — **Аксельрод А. І.** адстаранён ад работы. Начальніку аддзела снабжэння — **Ігрэру Ю. А.** аб'яўлена строгая вымова. Начальніку аддзела збыту — **Айзенштату** аб'яўлена вымова. Былому дырэктару бісквітнай фабрыкі **Азаронку І. А.** пастаўлена на від. На былога дырэктара фабрыкі «Комунарка»—**Бедржыцкага В. В.**, які незаконна выплаціў за сумяшчэнне, зроблена налічэнне ў суме 400 рублёў.

Наркому харчовай прамысловасці БССР тав. **Паповічу С. Н.** прапанавана: арганізаваць учот і захоўванне сыравіны, матэрыялаў і паліва на фабрыцы, правесці поўную інвентарызацыю матэрыяльных каштоўнасцей, дэтальна расследваць усе недастачы і віноўных прыцягнуць да адказнасці. Знішчыць безгаспадарчасць на фабрыцы, забараніўшы які-б та ні было водпуск не па прызначэнню вытворчай сыравіны, матэрыялаў, паліва і растранжырванне гатовай прадукцыі пад выглядам «проб» і «ўзораў». Рэалізаваць маючыяся на фабрыцы неліквіды; запасы сыравіны і матэрыялаў прывесці ў адпаведнасць з устаноўленымі нарматывамі. Знішчыць незаконную практыку выплаты ўзнагарод за сумяшчэнне.

II.

Народны Камісарыят Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР праверыў вытворча-фінансавую дзейнасць торфзавода «Міханавічы» Наркамата Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР.

Праверкай устаноўлена, што былы дырэктар торфзавода «Міханавічы» — **Розаў Е. М.** ашукаў дзяржаву, прадставіў очкаўціраціельскія весткі аб здабычы торфу ў Наркамат Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР. [illegible]

[illegible] выпрацоўкі торфу. Па гэтых фіктыўных разліках Маслоўскага П. С. рабілася налічэнне заработнай платы па прагрэсіўна-прэміяльнай сістэме.

Намеснік упраўляючага — галоўны інжынер Мінскага торфтрэста тав. Шук[illegible] Д. І., маючы сігналы яшчэ ў маі месяцы 1940 года аб прыпісках здабычы торфу на заводзе, канкрэтных мер да спынення антыдзяржаўных дзеянняў Розава Е. М. і Маслоўскага П. С. не прыняў.

Народны камісар Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР тав. Валошын прыцягнуў да судовай адказнасці былога дырэктара торфзавода «Міханавічы» — Розава Е. М. за ашуканства дзяржавы, якое выразілася ў дачы очкаўціраціельскіх вестак аб здабычы торфу, разбазарванне дзяржаўных сродкаў па выплаце заработнай платы за нездабытую прадукцыю і нарушэнне фінансавай дысцыпліны. Начальніка планавага аддзела завода **Маслоўскага П. С.** адстараніў ад займаемай пасады. Намесніку ўпраўляючага Мінскага торфтрэста тав. **Шук[illegible] Д. І.** паставіў на від.

Наркому Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР тав. **Хацько І. С.** прапанавана знішчыць факты безгаспадарчасці і нарушэння фінансавай дысцыпліны; выправіць фінансавы стан завода; навесці парадак ва ўчоце выпрацоўваемай прадукцыі, расходванні грашовых сродкаў і матэрыяльных каштоўнасцей.

III.

Народны Камісарыят Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР праверыў вытворча-фінансавую дзейнасць торфзавода «Свабода» Магілёўскага торфтрэста Наркамата Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР.

Дырэктарам торфзавода **Дворкіным Г. Х.** была дана тэлеграма Наркамату Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР і Магілёўскаму торфтрэсту, у якой ён стаў на шлях ашуканства дзяржавы, прыпісаўшы да сапраўднай здабычы торфу 10.672 тон. Па гэтаму-ж заводу ёсць перарасход па асобных артыкулах фонда заработнай платы ў суме 180.870 рублёў.

За очкаўціраціельства і ашуканства дзяржавы, якія выразіліся ў дачы няправільных вестак аб выкананні плана здабычы торфу ў 1940 годзе і нарушэнні фінансавай дысцыпліны, — народны камісар Дзяржаўнага Кантроля Беларускай ССР тав. Валошын адстараніў дырэктара торфзавода «Свабода»—**Дворкіна Г. Х.** ад займаемай пасады.

Наркому Мясцовай паліўнай прамысловасці БССР тав. **Хацько І. С.** прапанавана: забяспечыць выкананне плана вывазкі торфу з балот і адгрузкі яго спажыўцам; не дапускаць фінансіравання работ, не прадугледжаных планам; забяспечыць ліквідацыю дэбіторскай запазычанасці. (БЕЛТА).

Карэспандэнцыі з Беларусі ў ленінскай „Искре"

(1900—1903 гг.)

40 год таму назад, 24 снежня 1900 года, вышаў першы нумар газеты «Искра». У перадавым артыкуле Ленін пісаў: «У Расіі неабходнасць злучэння соцыялізма і рабочага руху тэарэтычна абвешчана ўжо даўно, — але практычна гэтае злучэнне выпрацоўваецца толькі ў цяперашні час».

У Беларусі, як вядома, быў параўнаўча нешматлікі пролетарыят. Але рабочы рух у Беларусі ў асноўным характарызаваўся тымі-ж рысамі, што і рабочы рух ва ўсёй Расіі ў той час. Адзін з карэспандэнтаў «Искры» з Гомеля пісаў, што сярод рабочых «узнімаўся рэволюцыйны настрой, рос іх энтузіязм і прагнасць барацьбы, але рабілася вельмі мала для пашырэння і ўмацавання соцыялістычнага сазнання. Гэтым аб'ясняецца тая акалічнасць, што сярод тысячы рабочых, якія ў той ці іншай меры маюць дачыненне да руху, вы налічыце не больш 2—3 дзесяткаў людзей, маючых яснае ўяўленне аб соцыялізме...»

Ленін у артыкуле «Палітычная агітацыя і класавы пункт гледжання» («Искра» № 16) пісаў аб задачах партыі: «Мы... павінны ўзяць на сябе задачу ўсебаковай палітычнай агітацыі, усенароднай выкрываўчай кампаніі супроць самаўладства».

І паплылі пісьмы, карэспандэнцыі ў «Искру» да Леніна не толькі з Пецербурга і Масквы, але з Кастрамы, Саратава, Керчы, Беластока, Віцебска, Оршы, Мінска, м. Копысі, з вёсак, з усіх канцоў Расіі.

У «Искре» № 1 паведамлялася, што ў Варшаве была распаўсюджана пракламацыя, заклікаўшая рускіх рабочых пратэставаць супроць расправы ваенных судоў над двума варшаўскімі рабочымі.

Рэдакцыя «Искры» пісала, што па атрыманых вестках гэты лісток быў распаўсюджан у Пецербургу, Рызе і радзе іншых гарадоў, у тым ліку і ў гор. Оршы, былой Магілёўскай губерні, дзе ўслед за тым зроблена 20 вобыскаў і 14 арыштаў.

Далей «Искра» піша: «Няхай паслужыць гэты ўдалы вопыт распаўсюджання палітычнага лістка падбадзёрваючым прыкладам для ўсіх таварышоў. Мы прывучылі рабочых ва ўсіх канцах Расіі да лістовак мясцовага эканамічнага характару. Мы абавязаны цяпер накіраваць усе сілы на стварэнне арганізацыі, на распаўсюджанне ва ўсёй Расіі лісткоў палітычнага зместу».

У «Искре» № 17 змешчана заметка аб непрыглядным жыцці прыказчыка ў Мінску. «Паступіўшы 12—13 год у краму, ён на працягу першых трох год працуе на правах хлопчыка і атрымлівае за ўвесь гэты час усяго-на-ўсяго 80 рублёў, падвяргаючыся такім здзекам, якія ставяць яго на адну дошку з запроданым рабом. Ён мяце краму, паліць печы, мые пасуду, бегае па розных даручэннях, наогул выконвае ролю прыслугі і часта яе замяняе. Па сканчэнні трох год ён становіцца заправаўскім прыказчыкам і пачынае атрымліваць 1 р. 50 к. — 2 р. у тыдзень. Гэта значыць, што пасля трох год катаржнай працы... ён асуджан на голад і ўсялякія нястачы. Прыказчыкаў і прыказчыц налічваецца ў Мінску 1.800, з іх значная частка ходзіць без работы».

У нумары 23 газеты «Искра» змешчана карэспандэнцыя з Віцебска, дзе апісваецца выступленне махровага антысеміта генерала Бацьянава. Аўтар карэспандэнцыі піша: «На апошнім ваенным парадзе, калі ўвесь мясцовы гарнізон быў пастроен на плошчы, дзе тоўпілася публіка, раптам раздаецца нейкая незвычайная для падобнага выпадку каманда: «Ніжнія чыны іудзейскага вераспаведання — уперад». Наглядаецца замяшанне ў радах. «Калі вы пойдзеце куды-небудзь ў госці, — звяртаецца карпусны камандзір Бацьянаў голасна да салдат-яўрэяў, — або вы пойдзеце дахаты, то перадайце вашым адзінаверцам, каб яны не ўмешваліся ў палітыку і не ішлі супроць урада». Сваю прамову генерал закончыў пагрозамі пагрому.

Далей аўтар адзначае, што выступленне антысеміта Бацьянава выклікала абурэнне сярод насельніцтва.

У нумары 42 «Искры» чытаем пісьмо з Оршы: «У суботу 30 мая адбыўся сход рабочых у лесе, у 8 вярстах ад горада. Гаварыла некалькі прамоўцаў з інтэлігенцыі і рабочых на розныя тэмы. Сход прадаўжаўся ад 1 гадзіны дня да 9 гадзін вечара, пасля чаго ўсе накіраваліся ў горад з рэволюцыйнымі песнямі і лозунгамі. Настрой быў прыўзняты. Узбуджэнне моцнае, асабліва ў спачуваючай інтэлігенцыі. Тут адбываецца стачка сталяроў. Бастуе 37 чалавек. Патрабуюць прыёму назад таварышоў, звольненых у якасці важакоў руху».

Царскае самадзяржаўе прабавала аслабіць сілы рэволюцыі шляхам нацкоўвання адной нацыі на другую.

Здрадніцкую ролю ў рэволюцыйным руху адыгралі бундаўцы. Яны ўсямерна перашкаджалі з'еднанню рэволюцыйных сіл пролетарыята. Яны зацямнялі класавае сазнанне яўрэйскіх рабочых, прывівалі ім нацыяналістычную ідэалогію, культывіравалі нацыянальную абмежаванасць. Бундаўцы выдавалі сябе за адзіных прадстаўнікоў яўрэйскага пролетарыята, а на справе былі агентамі яўрэйскай буржуазіі і дапамагалі антысемітам і пагромшчыкам.

Як вядома, самадзяржаўю і буржуазіі было на-руку раз'еднанне сіл яўрэйскіх і рускіх рабочых, як усякае драбленне сіл пролетарыята. Таму Ленін вёў непрымірымую барацьбу з ўсялякімі праявамі нацыяналізма, з бундам і іншай агентурай буржуазіі ў рабочым класе, якія імкнуліся прывіць рабочым ідэалогію буржуазнага нацыяналізма. Ленін нястомна выхоўваў рабочы клас у духу пролетарскага інтэрнацыяналізма. У нумары 50 «Искры» змешчана заметка з мястэчка Копысь, Аршанскага раёна, якая прадстаўляе вялікую цікавасць. Яна выкрывае бундаўскіх і нацдэмаўскіх фальсіфікатараў гісторыі рэволюцыі, якія падкрэслівалі нібы нацыянальную абмежаванасць яўрэйскіх, рускіх і беларускіх рабочых. У заметцы даказваецца, што насуперак жаданням царскіх правіцеляў, пагромшчыкаў, распальваючых нацыянальную рознь, працоўныя масы імкнуцца да аб'яднання рэволюцыйных сіл, незалежна ад нацыянальнасці.

«Мястэчка Копысь. Наўрад ці многія чытачы ведаюць аб існаванні такога мястэчка. Закінутае ў глушы, яно яшчэ нядаўна было адным з тыповых яўрэйскіх захалустцяў нашага края. Але за апошнія годы новыя думкі, новыя погляды праніклі да нас. Дарэмна ходзяць гарадавыя да рускіх рабочых і папракаюць іх у тым, што яны кінулі піць. Дарэмна старыкі-яўрэі і мясцовыя сіяністы прадракаюць бяду яўрэйскай моладзі, закінуўшай рэлігію. Іх ніхто не слухае...

...І старыя заўныўныя песні змяніліся бадзёрымі рэволюцыйнымі гімнамі.

Расце і мацнее рэволюцыйнае сазнанне і настрой мас. Разам з тым расце і попыт на рэволюцыйную, а таксама на агульную навукова-папулярную белетрыстычную літаратуру. Якім чынам адбываўся гэты пераварот?

Годы тры таму назад на мясцовых кафельных заводах, на якіх круглы год працуе каля 1.200 рабочых, узнікла ўсеагульная забастоўка, насіўшая стыхійны характар. Некаторыя патрабаванні рабочых былі задаволены. З таго часу з мястэчкам завязалася сувязь. Туды стала пранікаць літаратура, лісткі і праз два годы, як першы адчувальны вынік палітычнай прапаганды, у красавіку адбылася дэманстрацыя. Хадзілі па мястэчку і спявалі рэволюцыйныя песні.

Чуткі аб апошніх пагромах дайшлі і да нашых месц. У Шклове сталі моцна пагарваць аб прадстаячым пагроме і нават назначалі дзень. Устрывожаныя яўрэйскія таварышы звярнуліся за дапамогай у Копысь. Неадкладна быў сфарміраван атрад у 120 чалавек (у Копысі амаль усе рабочыя рускія) і паслан у Шклоў. Разам з тым у Шклоў прышла дапамога з Магілёва і Оршы, так што аб ніякім пагроме не магло быць і гутаркі. Гэты факт служыць лепшым доказам салідарнасці, якая існавала паміж яўрэйскімі і рускімі рабочымі».

Аб першых выступленнях сялянства супроць сваіх прыгнятальнікаў-памешчыкаў, аб сувязі рабочых і сялян сведчаць скупыя, але пераканаўчыя радкі ленінскай «Искры». У карэспандэнцыі з Аршанскага раёна паведамлялася: «Сярод сялян таксама робяцца спробы завязаць трывалыя сувязі. Сяляне ахвотна слухаюць рабочых. 23 жніўня пачалася забастоўка ў памешчыка Чычкіна: работніцы, выкапваючыя бульбу, патрабавалі павелічэння заработку з 15 да 25 кап. Пан ірве і мяча. Але нарэшце яму прыдзецца ўступіць».

Аб нечалавечых пакутах, якія прыходзілася цярпець рэволюцыянерам у царскіх засценках, мы чытаем у некалькіх карэспандэнцыях. Вось карэспандэнцыя рабочага з гродненскай турмы («Искра» № 28): «Пачаць хоць-бы з таго, што нас пазбавілі табаку. Давалі самую дрэнную страву, сыры хлеб, перамешаны з пяском; ён выклікаў такую ташнату, што многія з нас палічылі за лепшае есці яго раз у два дні, а астатні час галада[illegible]

У «Искре» № 20 у заметцы з Го[illegible] пішацца: «У адной камеры с[illegible] 32 чалавекі, арыштаваныя 4 месяцы таму назад на адным сходзе, не гледзячы на тое, што больш 14 зняволеных [illegible] шчаць у гэтай камеры нельга... [illegible] ледзь дышым. Адзін стогне, другі ка[illegible] у трэцяга — крывяцячэнне з г[illegible] і т. д. Сэрца разрываецца на [illegible] ад такіх пакут».

Газета «Искра» па сваіх размерах [illegible] некалькі падобна на фабрычныя [illegible] тыражкі. Друкавалася яна на папяро[illegible] паперы. З прычыны нелегальных [illegible] газета друкавалася ў Мюнхене, а [illegible] у Лондане. Дастаўка карэспандэнцый [illegible] Расіі была звязана з вялікімі цяжкасцямі. Літаральна праз дзесяткі рук [illegible] «Искры» ў Расіі і розных краінах [illegible] праходзілі заметкі раней чым папасці ў рукі Леніна.

«Гэтая сетка агентаў, — гаварыў Ленін, — ...будзе касцяком іменна та[illegible] арганізацыі, якая нам патрэбна»...

Арганізацыямі «Искры» ў Расіі кіравалі таварышы Сталін, Бауман, Калінін. У падпольных друкарнях Расіі часта [illegible] друкоўваліся нумары ленінскай «Искры», распаўсюджваліся па ўсёй краіне. [illegible] ленінскага друку, пападаючы ў розныя [illegible] кі царскай Расіі, не ўгасалі, яны [illegible] больш напальвалі рэволюцыйную [illegible] прывівалі працоўным нянавісць да са[illegible] ўладства, рыхтавалі рабочы клас і народ Расіі да будучых баёў за перамогу соцыялістычнай рэволюцыі.

Ідэі ленінскай «Искры» [illegible] зараз у жыццё, яны ўвасоблены ў [illegible] па-палітычным адзінстве совецкага народа, ў таржастве ленінска-сталінскай [illegible] нальнай палітыкі, у непарушнай [illegible] бе народаў СССР. Ленінскія [illegible] жывуць у сусветна-гістарычных [illegible] могах, заваяваных совецкім народам [illegible] кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна.

Г. І. ЦЫРЛІН.

Своечасова і чотка планіраваць

За 10 месяцаў 1940 года наш завод прарабіў вялікую работу па пашырэнню вытворчасці станкоў. Асвоены два новыя станкі — заточны і шліфавальна-абдзірачны, які сканструіраван сіламі завода. У цяперашні момант асвайваюцца цэнтрашліфавальны станок, свідравальны і іншыя. У гэтым годзе завод узбагаціўся новым высокапрадукцыйным абсталяваннем. Пабудаваны новы абрубачны цэх і матэрыяльны склад.

Аднак у рабоце завода ёсць рад вельмі істотных недахопаў, з-за якіх не выконваецца вытворчая праграма. За 10 месяцаў завод выканаў план на 90,1 проц. Краіне недадана 460 станкоў.

У чым прычына такога становішча?

«Звязда» пісала ўжо, што на заводзе недастаткова захоўваецца тэхналагічная дысцыпліна. У апрацоўцы дэталей яшчэ ёсць адхіленні ад тэхналогіі. У радзе выпадкаў не вядзецца ўлік умоў працы ў цэхах. Цэхі часта не забяспечваюцца неабходным прыстасаваннем і інструментам, што прыводзіць да ломкі тэхналагічнага працэса, паніжэння прадукцыйнасці працы, павелічэння браку і перарасходвання фонда заработнай платы.

Існуючая на заводзе сістэма планіравання патрабуе ўнясення змяненняў у адпаведнасці з рашэннем партыі і ўрада аб павышэнні ролі майстра на вытворчасці. На радзе ўчасткаў адсутнічае ўлік выканання плана. У выпуску дэталей няма ўвязкі паміж асобнымі цэхамі. Міжцэхавая складская гаспадарка не наладжана.

Ёсць рад іншых прычын, тармозячых выкананне плана, якія не залежаць ад завода, але аб якіх трэба гаварыць поўным голасам. Гутарка ідзе аб недахопах у планіраванні работы завода з боку Галоўстанкапрома.

Наш завод выпускае станкі, але маторы і іншае электраабсталяванне (пускавая апаратура, электранасосы), патрэбныя для станкоў, намі не вырабляюцца. На працягу ўсяго часу завод меў вялікія перабоі ў рабоце з-за нясвоечасовага забеспячэння яго маторамі і іншымі памяшнымі матэрыяламі.

Галоўстанкапром не прымае дзейсных мер, каб своечасова забяспечыць завод маторамі і электраабсталяваннем, і з-за гэтага зрываецца выкананне вытворчай праграмы.

Наш завод у сувязі з перадачай яго ў сістэму Галоўстанкапрома яшчэ ў мінулым годзе павінен быў спыніць вытворчасць усіх работ, не звязаных з станкабудаўніцтвам, у тым ліку і выпуск паковак для гомельскага камбіната. І сапраўды вытворчая праграма завода на 1940 год не прадугледжвала выраб паковак. Але нічога не было зроблена, каб перадаць гэты заказ іншаму заводу. У другім і трэцім кварталах завод, па распараджэнню глаўка, зноў пачаў вырабляць пакоўкі. Але з прычыны таго, што квартальныя заданні на выраб гэтай прадукцыі атрымліваліся позна (заданне на трэці квартал было атрымана толькі ў сярэдзіне ліпеня), завод не быў уключан у план спабжэння металам, і выпуск паковак фактычна сарван. Галоўстанкапром патрабуе ад завода выканання задання па пакоўках і ў той-жа час не прымае мер для забеспячэння прадпрыемства металам. Такая парочная практыка планіравання з боку глаўка толькі зрывае нармальную работу завода.

Аб наяўнасці іншых прабелаў у галіне планіравання можна меркаваць па наступнаму факту. Згодна загада Галоўстанкапрома наш завод у бягучым годзе павінен асвоіць новы свідравальны станок тыпу «2125», які да гэтага часу выпускаецца одэскім заводам імені Леніна. Апошні яшчэ ў другім квартале павінен быў перадаць нашаму заводу 30 камплектаў дэталей, а да 1 кастрычніка — поўную аснастку станка і астатак незавершанай вытворчасці. Фактычна-ж мы атрымалі ад завода імені Леніна толькі 5 камплектаў дэталей і то са спазненнем на 5—6 месяцаў.

Да перадачы мадэлей, прыстасаванняў, інструментаў і незавершанай вытворчасці завод імені Леніна зусім не прыступіў, і ёсць вялікая пагроза, што па гэтай прычыне мы не зможам своечасова падрыхтавацца да серыйнага выпуску гэтага станка ў першым квартале 1941 года. Галоўстанкапром абмежаваўся толькі тым, што даў заданне заводу, сам-жа не прасачыў за тым, каб стварыць умовы для яго паспяховай рэалізацыі.

Як правіла, завод штогод атрымлівае план і ліміты па працы з вялікім спазненнем. Гэта паўтараецца і ў бягучым годзе. Завод яшчэ не мае канчаткова зацверджанай праграмы, няма лімітаў па працы і зарплаце, не вырашан рад пытанняў вытворчасці.

Для таго каб завод паспяхова выконваў сваю вытворчую праграму, неабходна своечасовае і чоткае планіраванне яго работы.

Ш. Д. ЛАЗОЎСКІ,
начальнік планава-вытворчага аддзела віцебскага станкабудаўнічага завода імені Кірава.

ВІТАМІН „Д"

Вучэнне аб вітамінах за параўнаўча кароткі час вырасла ў самастойную навуку. Яна дыктуе свае законы ў тэарэтычнай і практычнай медыцыне, прад'яўляе рад актуальных патрабаванняў да аховы здароўя, заатэхнікі і народнай гаспадаркі.

[illegible]

Асноўнай крыніцай раду вітамінаў з'яўляецца свежая гародніна, фрукты, зелень. [illegible]

[illegible]

Пачынаючы з 1938 года, мне прышлося праводзіць вопыты па ўзбагачэнню малака вітамінам «Д». [illegible]

Мы ўжо ведаем хімічную структуру многіх вітамінаў, а некаторыя з іх умеем штучна прыгатаўляць. [illegible]

[illegible]

Вось чаму ўзбагачаць корм вітамінам «Д» [illegible]

Л. М. ФОРШТЭР,
навуковы работнік Інстытута эксперыментальнай фізіялогіі Акадэміі навук БССР.

Пісьмы ў рэдакцыю

Загатоўчы пункт не падрыхтаван

Чырвонаслабодскі загатоўчы пункт «Галоўтабака» не падрыхтаван да прыёмкі махорачнай сыравіны ўраджаю 1940 года. Пункт не мае ні аднаго ўласнага склада. Сыравіна захоўваецца ў калгасных гумнах, арандуемых канторай «Галоўтабак» за вельмі высокую цану. Гумны зусім не прыгодныя для захоўвання махоркі.

Калгасы раёна, якія знаходзяцца блізка ад Слуцка, павінны здаваць сыравіну на слуцкі загатпункт, але загадчык пункта тав. Гурвіч адмаўляецца прымаць яе і адсылае калгаснікаў у Чырвоную Слабаду.

Загатоўчы пункт у Чырвонай Слабадзе да гэтага часу не забяспечан бланкамі прыёмных квітанцый і асабістых рахункаў. Няма на пункце і кваліфікаваных спецыялістаў па вызначэнню сорта і якасці прымаемай сыравіны. Людзі, займаючыя гэтыя пасады, у большасці малапісьменныя.

І. КІСЛЁНКА.

Дзе можна адрамантаваць туфлі?

11 снежня гэтага года я звярнуўся ў 8-е аддзяленне мінскай рамонтнай арцелі «Стаханавец» з просьбай адрамантаваць пару жаночых туфель.

Дэтальна агледзеўшы абутак, прыёмшчык спакойна адказаў: «Такіх пачынак не робім, занясіце свае туфлі лепш у 15-е аддзяленне па Замкавай вуліцы, 33. Там напэўна адрамантуюць».

Выслухаўшы параду, я адправіўся па ўказанаму адрасу. Але і ў гэтай майстэрні адмовіліся ад рамонту туфель і таксама параілі звярнуцца ў 9-е аддзяленне арцелі, што па Пролетарскай вуліцы. Пайшоў туды. Аднак і там атрымаў знаёмы адказ: «Такога рамонту не робім, аддайце туфлі ў 16-е аддзяленне нашай арцелі па Чырвонасцяжнай, 35. Там напэўна...»

Пападаю, нарэшце, у чацвертую па ліку абутковую майстэрню. Цяпер, думаю сабе, нарэшце ўдасца здаць у рамонт абутак. Даволі набегаўся. Але дарэмныя былі надзеі. Туфлі не прынялі. Так я патраціў цэлы дзень у пошуках майстэрні, дзе можна было-б адрамантаваць пару жаночых туфель.

А. А. КОКАШ.

Своечасова вывезці гаручае

Згодна рашэння Паркамзема БССР кіраўнікі МТС рэспублікі абавязаны на працягу снежня гэтага года завезці поўнасцю гаручае, прызначанае для правядзення веснавой пасеўнай кампаніі 1941 года. Аднак асобныя дырэктары машынна-трактарных станцый груба парушаюць гэтае рашэнне, не выконваюць плана завозу гаручага. Вось факты. У Круглянскім і Талачынскім раёнах налічваецца 6 МТС. Да гэтага часу яны завезлі толькі 7.348 кг. ліграіна. Такія МТС, як Круглянская, Талачынская і Рэвяціцкая, зусім не прыступілі да загатоўкі гаручага.

У выніку на талачынскай нафтабазе скапілася вялікая колькасць нафтапрадуктаў, якіх няма куды зліць. З-за адсутнасці месц зліву прыходзіцца пераадпраўляць многа цыстэрн з гаручым, на што база штодзённа траціць лішнія сродкі. Між тым, у МТС гэтых раёнаў пустуюць рэзервуары больш чым на 600 тон гаручага.

Як відаць, дырэктары МТС не зрабілі ніякіх вывадаў з памылак мінулага года, калі ў самы разгар пасеўных работ прыходзілася адрываць цяглавую сілу для падвозкі гаручых і змазачных матэрыялаў.

Ф. І. ДРЫК,
дырэктар талачынскай нафтабазы.

Мінск павінен мець шахматны клуб

У 1934 годзе быў аснаван мінскі шахматна-шашачны клуб. Каля пяці год ён знаходзіўся ў клубе імені Сталіна. З восені 1939 года шахматна-шашачны клуб сталіцы вядзе вандроўнае жыццё: спачатку ён змяшчаўся ў 7-й школе, потым у маленькім пакоі клуба імені Сталіна, затым зноў у 7-й школе і зноў у клубе імені Сталіна, адтуль яго перавялі ў памяшканне 32-й школы, — словам, клуб увесь час перакідвалі з месца на месца.

Зараз клуб ужо зусім не мае свайго памяшкання. Пачаў рассейвацца шахматна-шашачны актыў. Маёмасць клуба, уключаючы і адзіную ў БССР шахматную бібліятэку і дорага каштуючы шахматны інвентар, ад частых перакідак псуецца. Значная частка інвентара — сталы і крэслы — стаяць без догляду ў карыдорах клуба імені Сталіна.

Мінскія шашысты і шахматысты многа раз абівалі парогі розных гарадскіх, абласных і нават рэспубліканскіх устаноў і арганізацый. Усюды шахматыстам спачувалі, абяцалі і выканкомы гарадскога і абласнога Саветаў, нават вынеслі чатыры афіцыяльныя пастановы па гэтаму пытанню. Аднак справа з прадастаўленнем памяшкання не рушыла з месца.

Здзіўляючую пазіцыю ў адносінах шахмат і шашак займаюць кіраўнікі нашых рабочых клубаў. Яны паперабой стараюцца даказаць, што шахматы і шашкі ніякіх адносін да работы клубаў не маюць. Іменна для гэтага віду работы ў клубах заўсёды нехапае месца і часу. Іншая справа — здаць памяшканне клуба якой-небудзь арганізацыі ў арэнду. Гэта кіраўнікі клубаў робяць з ахвотай.

Гэтымі днямі заканчваецца тэрмін дагавору шахматнага клуба з 32-й школай. Шахматна-шашачны клуб апынецца на вуліцы, а сотні кваліфікаваных шашыстаў і шахматыстаў зноў вымушаны будуць вырашаць праблему: дзе-ж сабрацца?

Майстры спорта СССР: ВЕРАСАЎ, ГАРДОН;
чэмпіёны гор. Мінска па шашках: ГАРАДЗЕЦКІ, ІДЭЛЬСОН;
ордэнаносец КВАСКОЎ (усяго 29 подпісаў).

МАЙСТАР ЛІЦЕЙНАГА ЦЭХА

Прызначэнне на новую работу для Васіля Савельевіча было нечаканасцю. Ён вельмі добра ведаў становішча ў фармовачнай брыгадзе, ведаў аб вялікім браку, які даходзіць тут да 11—12 проц., аб справядлівых нараканнях токараў і фрэзероўшчыкаў на работу фармоўшчыкаў. Хоць Адамовіч быў моцна ўпэўнен у сваіх сілах, але ён добра ўяўляў сабе адказнасць на гэтым новым участку работы. «Ці па сілах мне будзе гэта работа?» думаў пра сябе т. Адамовіч.

Прызначэнне Васілія Савельевіча на пасаду майстра рашаючай у ліцейным цэху фармовачнай брыгады супала з днём апублікавання гістарычнага Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 10 ліпеня «Аб адказнасці за выпуск недабраякаснай і некамплектнай прадукцыі». Прышлося ўсё перабудаваць нанава, адпавядаць тэхналагічны рэжым, які парушаўся на кожным кроку.

Знаходзіліся і такія людзі, якія прабавалі даказваць, што прытрымлівацца тэхналогіі — залішняя справа. Увесь час усё рабілася «на-вока», без асаблівых тэхналагічных разлікаў, і ўсё сходзіла з рук. Не турбавала тое, што на ліцейны цэх было многа нараканняў, значная колькасць дэталей вярталася назад у цэх, як брак. Усё гэта прыводзіла да вялікіх страт.

Захаванне тэхналагічнага рэжыма для Адамовіча стала законам. У гэтым духу ён выхоўваў усю брыгаду, заўсёды сам паказваў асабісты прыклад. У выніку — прыкметна палепшылася работа брыгады. Калі раней брак фармоўкі даходзіў да 2 проц., то зараз яго зусім няма.

У брыгадзе фармоўшчыкаў два камуністы — майстар Адамовіч і фармоўшчыца Фішбейн. Гэта — перадавыя людзі, якія сваім прыкладам натхняюць астатніх членаў брыгады. Асабістая акуратнасць у рабоце, дысцыплінаванасць, высокая патрабавальнасць да сябе і падначаленых — такая рыса майстра.

З'яўляючыся бяседчыкамі, тт. Адамовіч і Фішбейн не агітыруюць наогул, а на канкрэтных фактах з жыцця цэха, брыгады, усяго завода мабілізуюць калектыў на стаханаўскую работу, на павышэнне якасці прадукцыі.

Адзін са старых вопытных фармоўшчыкаў тав. Сачкоўскі доўгі час не выконваў нормы, у працэсе работы дапускаў лішнія прыёмы. Актыўная дапамога майстра, перадача яго стаханаўскага вопыту не прайшлі дарма. Сачкоўскі выпускае цяпер узорную прадукцыю і намнога перавыконвае нормы. Работнікі механічнага цэха доўгі час скардзіліся на нездавальняючую якасць дэталі «2518», выпускаемай ліцейным цэхам. Не адзначаліся якасцю і камні для шэпінгаў. Гэтае пытанне стала прадметам абмеркавання брыгады. Выявіліся канкрэтныя носьбіты зла. І зараз ужо рэдка калі можна пачуць нараканні на ліцейны цэх. Гэта — вынік упорнай работы фармовачнай брыгады і яе майстра.

Прадукцыйнасць працы кожнага рабочага ў сярэднім складае 130 проц. За высокія вытворчыя паказальнікі брыгадзе прысуджан пераходны заводскі сцяг і выдана грашовая прэмія. Гэта ўзнагарода натхніла членаў брыгады на яшчэ лепшую работу, на далейшае павышэнне прадукцыйнасці працы.

Г. НАУМАЎ.
Гомель, завод імені Кірава.

НЕПАДЗЕЛЬНЫЯ ФОНДЫ КАЛГАСАЎ

З кожным годам расце і ўмацоўваецца грамадская гаспадарка калгасаў. За апошнія тры годы калгасы рэспублікі выдаткавалі на капітальнае будаўніцтва 260,2 мільёна рублёў.

Сёлета за 11 месяцаў на рахункі непадзельных калгасных фондаў у сельгасбанк паступіла 54.172 тыс. руб., на 11,218 тыс. руб. больш чым за ўвесь мінулы год.

57 калгаснікаў займаюцца агратэхвучобай у сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Мінскага раёна. На здымку: заняткі аднаго з агратэхгурткоў пад кіраўніцтвам агранома калгаса Н. Барташэвіча.
Фота К. Якубовіча і С. Вальфсона. (Фотахроніка БЕЛТА).

УСЕСАЮЗНЫ ПЕРАПІС ЖЫВЁЛЫ І ПТУШКІ

Згодна пастановы СНК СССР, з 1 па 8 студзеня 1941 года будзе праводзіцца ўсесаюзны перапіс жывёлы, а ў калгасах таксама перапіс птушкі. Асноўная задача перапісу — даць дакладныя і вычарпальныя даныя аб колькасці жывёлы, паказаць, як рэалізуюцца гістарычныя рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) і рашэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах».

Партыя і ўрад стварылі ўсе ўмовы для няўхільнага росту соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Устанаўленне абавязковага мінімума матачнага пагалоўя ў калгасах, пагектарнае налічэнне паставак мяса, малака, воўны і скуры з'явіліся велізарным стымулам для ўсебаковага развіцця калгаснай жывёлагадоўлі.

Рэалізацыя рашэнняў XVIII з'езда партыі і пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 8 ліпеня 1939 года, а таксама новы парадак загатовак прадуктаў жывёлагадоўлі ўжо даюць свае вынікі. На 1 кастрычніка 1940 года ў калгасах нашай рэспублікі налічвалася 9.613 ферм буйнай рагатай жывёлы, 8.454 свінагадоўчыя фермы, 9.549 — аўчагадоўчых. За 11 месяцаў 1940 года закуплена для ўкамплектавання калгасных жывёлагадоўчых ферм 38,2 тыс. галоў буйнай рагатай жывёлы, 9,9 тыс. свіней, 11,4 тыс. авечак. На 1 кастрычніка 1940 года 8.801 калгас, або 91,5 проц. усіх калгасаў БССР, мелі па тры фермы, астатнія сельгасарцелі — па дзве фермы.

Перапіс жывёлы, падвёўшы вынікі прароблянай работы па развіццю жывёлагадоўлі, пакажа перадавыя калгасы і соўгасы, выявіць адстаючыя гаспадаркі.

Жывёлагадоўля Беларусі мае яшчэ рад буйнейшых недахопаў. Не ўсе калгасы энергічна змагаюцца за выкананне пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб развіцці жывёлагадоўлі. Многія не выконваюць план камплектавання ферм, не прымаюць дзейсных мер да захавання пагалоўя.

Перапіс жывёлы — гэта не проста тэхнічная аперацыя. Ён павінен стаць, перш за ўсё, мабілізуючым і арганізуючым сродкам барацьбы шырокіх мас за развіццё соцыялістычнай жывёлагадоўлі, за выкананне задач трэцяй пяцігодкі ў гэтай галіне. Ён павінен сканцэнтрыраваць увагу мясцовых кіруючых работнікаў на першачарговых задачах — забеспячэнні жывёле добрай зімоўкі, росце прадуктыўнасці ферм, захаванні маладняка.

Перапіс жывёлы — мерапрыемства вялікай дзяржаўнай важнасці. Поспех перапісу залежыць ад удзелу ў падрыхтоўцы і правядзенні яго ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый, усёй грамадскасці.

Праграма перапісу падпарадкавана патрабаванням, якія выцякаюць з пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах». Перапіс пакажа агульную колькасць калгасных жывёлагадоўчых ферм. Ён пакажа, колькі калгасаў маюць дзве, тры фермы і наколькі вялікія гэтыя фермы. Вынікі перапісу дадуць магчымасць устанавіць, што зроблена канкрэтна кожным калгасам па выкананню пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) і што яшчэ трэба зрабіць. Прадстаячы перапіс абавязвае работнікаў жывёлагадоўлі, праўленні калгасаў і кіраўнікоў мясцовых арганізацый зноў праверыць стан жывёлагадоўчай гаспадаркі.

Не гледзячы на тое, што з часу прыняцця пастановы СНК СССР аб правядзенні перапісу прайшло ўжо паўтара месяца, яшчэ недастаткова разгорнута падрыхтоўка да гэтай справы. Некаторыя выканкомы абласных і раённых советаў яшчэ не заняліся ўшчыльную падрыхтоўкай да перапісу. У радзе калгасаў не пачалі рыхтавацца да інвентарызацыі. Раённыя нарады па інвентарызацыі не праведзены.

Пытанні перапісу не абмяркоўваліся на сесіях сельсоветаў, сходах грамадзян. Між тым поспех справы рашаецца іменна разгортваннем масава-раз'ясніцельнай работы сярод насельніцтва.

Перапіс павінен праходзіць пад кантролем шырокай грамадскасці; вынікі і рэзультаты яго павінны стаць здабыткам мас. Трэба, каб у кожным калгасе, сельсовеце па-гаспадарску, дзелавіта былі абмеркаваны вынікі перапісу і намечаны мерапрыемствы па паляпшэнню стану жывёлагадоўлі.

Перад органамі народнагаспадарчага ўліку пастаўлена вялікая народнагаспадарчая і палітычная задача — правесці перапіс у тэрмін, строга па інструкцыі і даць ураду дакладныя і верныя лічбы. У выкананні гэтай задачы работнікам народнагаспадарчага ўліку павінна быць аказана ўсямерная дапамога з боку мясцовых органаў улады, партыйных і грамадскіх арганізацый.

Для правядзення перапісу, апрача работнікаў органаў наргасуліку, неабходна будзе прыцягнуць у якасці шчотчыкаў, старшых шчотчыкаў і брыгадзіраў 10.000 чалавек.

Згодна пастановы СНК БССР, падбор і зацвярджэнне перапісных кадраў павінна было закончыцца раённымі кіруючымі арганізацыямі да 10 снежня бягучага года. Аднак па рэспубліцы дрэнна ідзе гэтая работа.

Перапіс жывёлы і птушкі — сур'ёзная і адказная справа. Неабходна раз'ясніць яго значэнне самым шырокім масам працоўных сельскіх мясцовасцей і гарадоў. Пры выканкомах райсоветаў і сельсоветаў, у соўгасах і калгасах трэба стварыць брыгады садзейнічання перапісу, якія-б аказалі дапамогу ў падборы кадраў, ажыццяўлялі грамадскі кантроль за правільнасцю перапісу, дабіваліся скончэння інвентарызацыі жывёлы к 1 студзеня.

Прамы абавязак усіх партыйных і савецкіх арганізацый — забяспечыць своечасовае і высокаякаснае правядзенне гэтага дзяржаўнага мерапрыемства.

А. ГІНЗБУРГ,
нач. бюро перапісу жывёлы і птушкі УНГУ БССР.

ПОЛЕАХОЎНЫЯ ЛЯСНЫЯ ПАЛОСЫ

Для вырашэння праблемы атрымання высокіх і ўстойлівых ураджаяў спецыялісты Бабруйскага раёна намецілі і паслядоўна ажыццяўляюць рад агратэхнічных мерапрыемстваў. На працягу апошніх трох год ва ўсіх калгасах раёна ўведзены правільныя палявыя і лугапасбішчныя севаабароты.

У многіх калгасах палявыя севаабароты поўнасцю ўжо асвоены, што дало магчымасць значна павысіць ураджайнасць усіх культур. У калгасе імені Красіна ў гэтым годзе пры выключна неспрыяючых для прарастання сельскагаспадарчых культур умовах атрымана з усёй плошчы па 13,5 цнт. зерневых, а з асобных участкаў — па 17,3 цнт. У калгасе імені Варашылава ўраджайнасць зерневых складае 14,3 цнт.

Назіранні за пасевамі на працягу дзесяці год паказалі, што асабліва вялікія хістанні ўраджайнасці ва ўсходняй частцы раёна, дзе на працягу сарака кілометраў зусім няма лясной расліннасці.

Не гледзячы на тое, што ў сельсоветах усходняй часткі раёна (Варатынскім, Міхалеўскім, Бартнікоўскім, Туркаўскім і Кавалёўскім) глебы даволі ўраджайныя — супліні лесавідныя і супесі лесавідныя, сярэднепадзолістыя, — тут у апошнія годы загінулі значныя плошчы канюшыны і азімай пшаніцы. У гэты-ж час у заходняй частцы раёна, дзе глебы пераважна сярэднепадзолістыя, супесі і слабападзолістыя пяскі, але размешчаны сярод лясоў, — пасевы захоўваюцца значна лепш і даюць больш высокі ўраджай. Як відаць, гэта вынік уплыву лясоў, якія ствараюць больш спрыяючыя ўмовы для прарастання сельскагаспадарчых раслін і ахоўваюць іх ад вымярзання.

Праблема заваявання поўнай незалежнасці сельскай гаспадаркі ад выпадковасцей і капрызаў прыроды не знімаецца з парадку дня агранамічнай работы ў нашым раёне. Вырашэнню яе дапамагла нам Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка.

Даныя навукова-даследчых устаноў сцвярджаюць, што на лясных участках у параўнанні з адкрытымі плошчамі хуткасць ветру памяншаецца на 30—35 проц., выпарванне вільгаці — на 30—40 проц., лясныя палосы эканомяць у глебе больш 30 проц. вільгаці і паляпшаюць водны і пажыўны рэжым глебы. Станоўчы ўплыў гэтых палос сказваецца праз 4—5 год. Мы абмеркавалі гэтае пытанне са спецыялістамі раёна і калгаснікамі і рашылі правесці насаджэнне полеахоўных лясных палос у калгасах бязлеснай часткі нашага раёна.

Калгаснікі жыва адгукнуліся на гэтае мерапрыемства. У сярэдзіне лістапада гэтага года пачалі насаджэнне лясных палос у калгасах імені Будзённага, імені Кірава, імені Першага мая, Варатынскага сельсовета. Асабліва добра арганізавана гэтая работа ў калгасе імені Першага мая. Старшыня сельгасарцелі т. Парахневіч правёў пасадку дрэў на адлегласці каля сямі кілометраў. Усяго ў гэтым калгасе будзе пасаджана 19,5 кілометра лясных палос.

Гэтыя палосы мы закладваем па поўнай сістэме, разбіваючы тэрыторыю на рад клетак рознай канфігурацыі.

Палосы пасаджаны ў двух узаемна перпендыкулярных напрамках. Поперак найбольш шкодных для сельскай гаспадаркі вятроў размяшчаем асноўныя палосы шырынёй у 10—12 метраў з 5—6-радковай пасадкай дрэў і хмызнякоў; перпендыкулярна да іх размяшчаем папярэчныя палосы шырынёй 8—10 метраў з 4—5 радамі дрэў і хмызнякоў.

Адлегласць паміж асноўнымі палосамі — 400—500 метраў, а паміж папярэчнымі — 1.000—1.500 метраў, у залежнасці ад прыродных перашкод, дарог і граніц палёў севаабаротаў.

Пасадка дрэў праводзілася па граніцах палёў севаабаротаў; у месцах перасячэння зроблены перарывы для праезду сельскагаспадарчых машын.

Каб уніпнуць снежных заносаў, палосы пры дарогах размяшчаюцца з заходняга або з паўднёвага боку.

Пасаджаны топаль, клён, ясень, сасна, дуб, акацыі.

Ва ўсіх палосах у крайніх радах высаджваем хмызнякі і нізкія дрэвы, а ў сярэдніх — высокія дрэвы. Такім чынам паласа ў папярэчным разрэзе будзе мець форму поўкруга.

Пад полеахоўныя палосы будзе занята некаторая плошча зямель, падлягаючая сельскагаспадарчаму скарыстанню. Аднак гэта страта кампенсіруецца, па-першае, прыростам ураджайнасці ад уплыву полеахоўных палос, па-другое, асваеннем новых зямель. Так, напрыклад, у калгасе імені Першага мая пад лясныя палосы займаецца 19,5 гектара, а асвойваецца новых зямель (тарфяное балота) 299 гектараў, у калгасе імені Кірава пад палосы займаецца 15 гектараў, а асвойваецца новых зямель 102 гектары.

У вучэнні аб травапольнай сістэме земляробства акадэмік Вільямс даў навуковае абгрунтаванне неабходнасці насаджэння полеахоўных лясных палос. Гэтае мерапрыемства павінна знайсці шырокае прымяненне не толькі ў бязлеснай частцы Бабруйскага раёна, але і на аналагічных плошчах іншых раёнаў нашай рэспублікі.

І. Ф. ШАЦІЛА,
галоўны агроном Бабруйскага райземаддзела.

ЗА РУБЯЖОМ

Вайна паміж Англіяй і Германіяй

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 24 снежня. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне паведамляе: апрача патопленых учора танкера і грузавога парахода агульным вадазмяшчэннем у 16 тысяч тон, адна наша падводная лодка патапіла судны праціўніка агульным танажам у 25.500 тон.

23 снежня германскія бамбардыроўшчыкі атакавалі судны праціўніка ў заліве Лох-Ліні, ля заходняга ўзбярэжжа Шатландыі. Дзве бомбы сярэдняга калібра папалі ў грузавое судна танажам у 12 тыс. тон. Адна бомба сярэдняга калібра нанесла пашкоджанні яшчэ двум буйным гандлёвым суднам. Чатыры іншыя гандлёвыя судны атрымалі пашкоджанні. У часе разведчага палёту нашы самалёты абстралялі з кулямётаў некалькі паяздоў. Пры налёце на Грэйт-Ярмут скінутая бомба папала ў будынак аднаго буйнага прадпрыемства. У ноч на 24 снежня германскія эскадрыллі зноў паспяхова бамбардыравалі Манчэстэр і Лондан. У абодвух гарадах адзначана многа пажараў.

Англійскія самалёты скінулі ў ноч на 24 снежня фугасныя і запальваючыя бомбы ў пагранічных раёнах Паўднёва-Заходняй Германіі. Страты нязначныя.

У ноч на 23 снежня ў часе паветраных баёў былі збіты два англійскія самалёты. Адзін германскі—прапаў без весткі.

Як паведамляе германскае інфармацыйнае бюро, у ноч на 23 снежня германская авіяцыя зрабіла масавы палёт на Манчэстэр, які з'яўляецца чацвертым па велічыні горадам Англіі. Бамбардыроўка адбывалася на працягу ўсёй ночы. Моцныя пажары ўзніклі на вядомых тэкстыльных фабрыках Манчэстэра, а таксама на многіх маючых ваеннае значэнне заводах. Горад ахоплен полымем. У часе палёту англійскія зенітныя батарэі падтрымлівалі безупынны агонь.

У выніку налётаў англійскай авіяцыі на Берлін у ноч на 21 снежня ў горадзе было забіта 39 чалавек.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 24 снежня. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведамляе, што ў ноч на 24 снежня германскія самалёты сканцэнтравалі асноўны ўдар супроць Паўночна-Заходняй Англіі. У многіх пунктах нанесены значныя разбурэнні і выкліканы пажары. Па папярэдніх вестках колькасць ахвяр невялікая.

Бамбардыроўцы падвергся таксама рад іншых пунктаў Англіі, аднак матэрыяльныя страты тут нязначныя.

У выніку бамбардыроўкі Лондана і аднаго з гарадоў на паўднёвым узбярэжжы налічваецца многа забітых і раненых.

Адначасова паведамляюцца падрабязнасці зробленага ў ноч на 23 снежня налёту англійскай авіяцыі на важнейшы прамысловы цэнтр Паўднёва-Заходняй Германіі — Мангейм. Асабліва моцныя пашкоджанні былі нанесены аб'ектам, якія знаходзяцца паблізу галоўнага чыгуначнага вакзала. Значныя страты нанесены таксама Людвігсхафену, дзе ўспыхнулі вялікія пажары. На аб'екты, якія падвергліся бамбардыроўцы, было скінута некалькі тысяч бомб, выклікаўшых велізарныя ўзрывы. Незадоўга да світання пачалася бамбардыроўка нафтасховішчаў у раёне Франкфурта па Майне і размешчаных недалёка ад яго прамысловых прадпрыемстваў, на якіх успыхнула тры велізарныя пажары. Вялікі пажар пачаўся таксама ва ўнутраных доках Кельна. Апрача таго бамбардыроўцы падвергліся таварныя склады ў Грэмбергу і прамысловыя прадпрыемствы ў Заходняй Германіі. Усюды адзначаны пажары, прыняўшыя вельмі шырокія размеры.

ЛОНДАН, 24 снежня. (ТАСС). Англійскае міністэрства авіяцыі ў сваім камюніке паведамляе, што ў ноч на 24 снежня англійская авіяцыя падвергла бамбардыроўцы акупіраваныя Германіяй парты Булонь, Дзюнкерк і Остэндэ. Згодна маючыхся паведамленняў, гэтая бамбардыроўка была найбольш інтэнсіўнай. Апрача таго, англійскія самалёты зрабілі налёт на прамысловыя аб'екты ў Рэйнскай вобласці і Людвігсхафене. Англійская авіяцыя страціла адзін самалёт.

Ваенныя дзеянні ў Албаніі

АФІНЫ, 24 снежня. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне паведамляе: учора з поспехам прадаўжаліся мясцовыя аперацыі. Занята Хімара. 141-ы батальён чорнарубашачнікаў у саставе 29 афіцэраў і 677 салдат быў акружан і здаўся. У палон узят таксама камандзір другога батальёна другога палка берсальераў разам са сваім штабам і некаторай колькасцю салдат. Захвачана многа ваенных матэрыялаў.

БЕЛГРАД, 24 снежня. (ТАСС). Паводле паведамлення газеты «Палітыка», не гледзячы на дрэннае надвор'е, грэчаскае наступленне прадаўжаецца. Італьянскія войскі аказваюць упорнае супраціўленне, асабліва на подступах да гарадоў Тэпелене і Клісура.

Італьянская авіяцыя бамбардыравала некаторыя гарады Грэцыі, у якіх ёсць ахвяры і нанесены некаторыя матэрыяльныя страты.

БЕЛГРАД, 24 снежня. (ТАСС). Як перадае газета «Врэме», невялікі грэчаскі атрад, скарыстаўшы завіруху, беспаспяхова прабаваў захваціць італьянскую вартавую ахову — паблізу ад Паградзеца. Барацьба ля вытокаў ракі Шкумбы, асабліва ля сёл Дуніна і Калбача, прадаўжаецца з вялікай жорсткасцю.

Авіяцыя абодвух ваюючых бакоў дзейнічае вельмі актыўна. Італьянскія самалёты бамбардыравалі ўчора грэчаскія пазіцыі ля вытокаў ракі Шкумбы і ракі Дэвол. Англійскія і грэчаскія самалёты бамбардыравалі тыл італьянцаў, а таксама горад Эльбасан.

Вайна ў Афрыцы

ЛОНДАН, 24 снежня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Каіра камюніке камандавання англійскіх паветраных сіл на Блізкім Усходзе: у ноч з 21 на 22 снежня наша авіяцыя падвергла жорсткай бамбардыроўцы два важныя аэрадромы праціўніка ў Берка і Беніне.

Пры бамбардыроўцы аэрадрома ў Берка адбыліся ўзрывы ў ангарах, якія затым загарэліся. У Беніне таксама былі адзначаны моцныя ўзрывы і пажары. Англійскія самалёты падверглі кулямётнаму абстрэлу самалёты, якія стаялі на зямлі.

У тую-ж ноч англійская авіяцыя зрабіла налёт на Тобрук. У выніку бамбардыроўкі гавані і ваенных аб'ектаў праціўніку нанесены значныя страты.

ІТАЛЬЯНСКАЯ ЗВОДКА

РЫМ, 24 снежня. (ТАСС). Агенцтва Стэфані перадае наступную зводку італьянскага камандавання. «На граніцы Кірэнаікі наша артылерыя абстраляла бранявікі і танкі праціўніка, якія прыблізіліся да нашых пазіцый. Нашы бамбардыроўшчыкі правялі вельмі паспяховую аперацыю супроць механізаваных часцей і супроць адной франтавой базы праціўніка.

У паветраным баі нашы знішчальнікі збілі два самалёты. Адзін з нашых самалётаў не вярнуўся з разведчага палёту.

На грэчаскім фронце адбіта некалькі атак праціўніка, які панёс цяжкія страты. У часе баявой разведкі намі былі захвачаны палонныя, кулямёты і вялікая колькасць вінтовак.

Ва Усходняй Афрыцы, на граніцы з Суданам, адзін атрад праціўніка спрабаваў прыблізіцца да нашых перадавых пазіцый, але быў адкінут».

АНГЛІЙСКІ ДРУК АБ ПАГРОЗЕ ГЕРМАНСКАГА ЎТАРЖЭННЯ Ў АНГЛІЮ

ЛОНДАН, 24 снежня. (ТАСС). Англійскі друк прадаўжае ўдзяляць вялікую ўвагу пытанню аб небяспецы германскага ўтаржэння ў Англію. Авіяцыйны аглядальнік газеты «Сандэі таймс» заяўляе, што пагроза германскага ўтаржэння паранейшаму застаецца вельмі рэальнай. На ўзбярэжжы Францыі, Галандыі і Нарвегіі вядуцца ўзмоцненыя прыгатаванні да ўтаржэння ў Англію. Пагроза асабліва моцная з паветра. Параўнальная неўязвімасць начных германскіх бамбардыроўшчыкаў у часе іх аперацый над Англіяй, падкрэслівае газета, умацоўвае думку германскага камандавання аб тым, што германская транспартная авіяцыя можа высадзіць войскі ў Англіі ноччу.

Расшырэнне японцамі блакады кітайскага ўзбярэжжа

НЬЮ-ЙОРК, 24 снежня. (ТАСС). Шанхайскі карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што камандаванне японскага флота аб'явіла расшырэнне блакады кітайскага ўзбярэжжа аж да паўднёва-заходніх партоў правінцыі Гуандун. Іншакраінныя консульствы паведамлены, што Японія не бярэ на сябе адказнасці за страты, нанесеныя камандам суднаў і самім суднам, якія будуць уваходзіць у блакіраваныя раёны.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ. У паўднёвай частцы правінцыі Гуандун японскі атрад колькасцю звыш 1.000 чалавек 20 снежня высадзіўся пад прыкрыццём артылерыі недалёка ад Чжуншані (на поўнач ад Макао). Аднак, кітайскія войскі аказалі японцам упорнае супраціўленне, і пасля 3-гадзіннага бою японцы, страціўшы палавіну свайго саставу, адступілі. Японская авіяцыя падвергла бамбардыроўцы асобныя пункты ў раёне Самшуя (на захад ад Кантона).

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ. У паўднёвай частцы правінцыі Аньхуэй кітайскія войскі 21 снежня атакавалі японскія пазіцыі па ўскраінах Гуйчжы. Японцы страцілі забітымі звыш 300 чалавек.

Вестак аб становішчы на фронце ў Паўночным Кітаі няма.

24 снежня. (ТАСС).

УСЕБЕЛАРУСКІ КОНКУРС ВАКАЛІСТАЎ

Сёння ў памяшканні Дзяржаўнай кансерваторыі адкрываецца першы тур усебеларускага конкурса вакалістаў.

Конкурс ставіць сваёй задачай далейшае развіццё вакальнага мастацтва, шырокую папулярызацыю выканаўцаў камерных і эстрадных твораў і выяўленне таленавітых вакалістаў.

Цікавасць да конкурса з боку як прафесіянальных выканаўцаў, так і лепшых прадстаўнікоў мастацкай самадзейнасці вялікая. Толькі па адной Мінскай вобласці ў арганізацыйную камісію падана звыш 50 заяў.

У конкурсе прымуць удзел вакалісты і харысты Дзяржаўнага ордэна Леніна тэатра оперы і балета БССР, радыёкамітэта, эстрады, студэнты кансерваторыі, прадстаўнікі мастацкай самадзейнасці.

Перад конкурсам была праведзена вялікая работа па аказанню кансультацыйнай і метадычнай дапамогі вакалістам; асаблівая ўвага была аддана ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці.

У кансультацыях прынялі ўдзел заслужаныя дзеячы мастацтваў: Цхханаў, Паніна, педагогі Карын, Бандарэнка, дырыжор Ратнер і іншыя.

У састаў журы конкурса ўваходзяць: народны артыст БССР тав. Засецкі, заслужаныя дзеячы мастацтваў прафесары Цхханаў, Паніна, заслужаныя артысты рэспублікі Лапін, Каліноўскі, Аляксеева і іншыя. Старшынёй журы назначана народная артыстка БССР тав. Млодэк. Конкурс прадоўжыцца тры дні.

А. УХАНАЎ.

Выстаўка, прысвечаная 500-годдзю друкавання кніг у Расіі

Учора ў Дзяржаўнай бібліятэцы ім. Леніна (Мінск) адкрылася выстаўка, прысвечаная 500-годдзю друкавання кніг у Расіі. Выстаўка мае 6 асноўных раздзелаў.

Уводная частка выстаўкі знаёміць гледача з рукапіснымі выданнямі, якія былі папярэднікамі друкавання кніг. Самым старэйшым з іх з'яўляецца кніга «Тураўскае евангелле», напісаная ў XI стагоддзі.

Першым беларускім кнігадрукаром быў Францыск Скарына, які ў 1517—1519 і 1525 гг. выдаў першыя кнігі, перакладзеныя на старабеларускую мову пад назвамі «Біблія» (у яе ўваходзяць 23 кнігі), «Апостал» і «Кніга падарожная».

Першыя друкарні ў Беларусі з'явіліся ў XVI стагоддзі. У 1559 г. была створана друкарня ў Брэсце, затым яны паяўляюцца ў Несвіжы Заблудзі (недалёка ад Беластока). У XVII і першай палавіне XVIII стагоддзя друкарні ствараюцца ў Магілеве, Слуцку, Слоніме, Пінску, Полацку і Мінску.

У раздзеле «Рэдкія кнігі» асаблівую цікавасць прадстаўляе кніга Герберштэйна Сігізмунда (1486—1566 гг.). Праз яе заходняя Еўропа ўпершыню атрымала больш-менш гістарычна праўдзівы матэрыял аб рускай дзяржаве і Беларусі. З замежных рэдкасных кніг тут можна ўбачыць першыя выданні Дэкарта, Ісака Ньютона, Макіявелі, рад кніг, апісваючых Расію, Беларусь і Польшчу ў XVI, XVII і XVIII стагоддзях.

Асобны раздзел «Рэвалюцыйная літаратура» мае матэрыялы, якія ахапляюць Французскую буржуазную рэвалюцыю і Парыжскую Комуну. Ёсць літаратура, прысвечаная паўстанню дзекабрыстаў.

Асаблівую цікавасць прадстаўляе газета «Искра», асобныя нумары якой (38 і 41) прадстаўлены на выстаўцы. Вялікую частку раздзела займаюць дарэвалюцыйныя выданні твораў Маркса, Энгельса, Леніна.

Заканчваецца выстаўка раздзелам «Кнігі савецкага перыяда». Тут шырока паказаны кнігі і журналы, надрукаваныя на розных мовах народаў СССР.

У вітрынах выстаўкі змешчана каля 300 рэдкасных кніг, а ўсяго такіх кніг у бібліятэцы падабрана каля 1.000 экземпляраў. Вітрыны выстаўкі паступова будуць абнаўляцца.

Н. АЛЬФЕР.

Першая трэніроўка хакейных каманд

Адным з папулярнейшых відаў зімніх фізкультурных гульняў з'яўляецца хакей. Ужо зараз у спартыўных таварыствах ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да пачатку першых таварыскіх сустрэч.

Першая масавая трэніроўка хакейных каманд была праведзена ў выхадны дзень 22 снежня на мінскім стадыёне «Дынама» імені Кірава. На люстэркавую гладзь ільду выйшлі каманды спартыўных таварыстваў «Дынама», «Спартак», «Усход» і іншых.

Ход лесазагатовак і вывазкі

ПА АБЛАСЦЯХ РЭСПУБЛІКІ І ТРЭСТАХ НАРКАМЛЕСА БССР на 20 снежня 1940 года (у тыс. кубаметраў)

ОБЛАСЦІ	Загатоўкі: Квартальны план	Загатоўкі: Процант выканання	Вывазка: Квартальны план	Вывазка: Процант выканання
Баранавіцкая	640,0	34,4	425,0	25,4
Беластоцкая	459,0	30,1	242,0	34,9
Брэсцкая	290,0	30,2	180,0	28,1
Вілейская	450,0	39,3	280,0	32,7
Віцебская	246,0	68,4	144,4	47,4
Гомельская	65,0	109,2	44,5	76,8
Мінская	364,0	77,2	254,8	50,5
Магілеўская	342,0	86,2	250,0	55,9
Пінская	453,0	29,3	120,0	48,3
Палеская	391,0	70,9	240,3	77,6
Усяго па Наркамлесу БССР	3700,0	49,9	2181,0	44,0

ТРЭСТЫ НАРКАМЛЕСА	Загатоўкі: Квартальны план	Загатоўкі: Процант выканання	Вывазка: Квартальны план	Вывазка: Процант выканання
Мінлеспром	658,0	77,2	578,0	62,6
Моглеспром	350,0	86,1	410,0	66,5
Мозлеспром	393,0	68,7	358,0	87,7
Беластоклеспром	585,0	29,9	340,0	39,1
Ноўлеспром	614,0	33,4	410,0	25,8
Вілейлеспром	450,0	39,3	280,0	38,2
Палеслеспром	643,0	31,3	217,0	43,1
Усяго	3,700,0	50,1	2.600,0	53,9

У тэатры оперы і балета

Учора днём на сцэне Дзяржаўнага ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета БССР ішла рэпетыцыя оперы «Пікавая дама» вялікага рускага кампазітара П. І. Чайкоўскага. Артысты адзеліся ў касцюмы герояў оперы. Народная артыстка СССР Л. П. Александроўская выступае ў гэтым спектаклі ў ролі Лізы. Малады артыст Лазараў спявае партыю Германа, заслужаны артыст БССР Каліноўскі — Томскага, заслужаны артыст БССР Арсенка—Елецкага.

Пастаноўка «Пікавай дамы» супадае з стагоддзем з дня нараджэння геніяльнага кампазітара і 50-годдзем з моманту першай яе пастаноўкі на сцэне.

Ставіць оперу В. М. Шахрай, дырыжор заслужаны дзеяч мастацтваў Н. Б. Грубін, мастацкае афармленне С. Ф. Нікалаева. Прэм'ера оперы «Пікавая дама» адбудзецца 28 снежня.

* * *

У тэатры зараз ідзе ўзмоцненая работа над новымі пастаноўкамі. У студзені мінскі глядач убачыць балет «Дон-Кіхот» — музыка Мінкуса, у пастаноўцы балетмайстара ордэнаносца Мулера. Салісты-спевакі прыступілі да развучвання партый з опер «Травіята» — Вердзі і «Фауст» — Гуно. «Фауст» даручана паставіць народнаму артысту БССР Засецкаму.

У плане работы тэатра на бліжэйшыя месяцы таксама новая беларуская опера «Кацярына» — кампазітара Шчаглова і «Казкі Гофмана» — Офенбаха.

Кадры для спажывецкай кааперацыі

У радзе абласцей, гарадоў і раёнаў БССР у гэтым годзе падрыхтаваны кадры для спажывецкай кааперацыі.

Вялікую работу па падрыхтоўцы галоўбухаў, планавікоў, эканамістаў і таваразнаўцаў праводзіць віцебскі трохгадовы кааператыўны тэхнікум. Зараз у тэхнікуме займаюцца 280 чалавек. Кааператыўны тэхнікум на 100 чалавек арганізаваны нядаўна ў Гродне. 100 чалавек закончылі аднагадовую кааператыўную школу ў Гомелі. У 1941 годзе гэта школа будзе значна расшырана і зможа прыняць на вучобу да 300 чалавек.

Усяго з пачатку гэтага года па рэспубліцы падрыхтавана для сістэмы спажывецкай кааперацыі каля 3.000 работнікаў.

На падрыхтоўку кадраў у 1941 годзе асігнавана звыш 4 мільёнаў рублёў.

Творчы вечар кампазітара Н. Н. Чуркіна

23 снежня ў Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі адбыўся творчы вечар заслужанага дзеяча мастацтваў кампазітара ордэнаносца Н. Н. Чуркіна. У канцэртным выкананні была паказана музыкальная камедыя «Кок-сагыз», якую цёпла сустрэлі прысутныя.

ПАВЕДАМЛЕННІ

25 снежня, у 8 гадзін 30 мінут вечара, у Доме тэхнікі адбудзецца лекцыя на тэму **«Прадукцыйнасць працы і абарона СССР»**.

Лекцыю чытае прафесар Лур'е. Білеты можна купіць у партакабінеце (Дом урада) і ў аддзеле прапаганды Кагановіцкага РК КП(б)Б.

25 снежня, у 8 гадзін вечара, у Доме партыйнай асветы (малая зала) адбудзецца лекцыя на тэму «**Маркс, Энгельс, Ленін, Сталін аб Парыжскай Комуне**». Чытае тав. **Плостак**.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

Першы Беларускі дзяржаўны ... тэатр
25 снежня
ПЛАТОН КРЭЧАТ
Пачатак у 8 гадз. веч.

Яўрэйскі тэатр БССР
25 снежня
ЗА АКІЯНАМ
Пачатак у 8.30 веч.
ДОС КЛЕЙН

Кінатэатр «Чырвоная зорка» «ВРАТАРЬ»
Кінатэатр «Радзіма» ЯКАЎ СВЕРДЛОЎ
Кінатэатр «Інтэрнацыянал» ВЯЛІКІ ВАЛЬС
Кінатэатр «Спартак» МАЕ КАХАННЕ

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
25 і 26 снежня КАНЦЭРТЫ
ЗАСЛУЖАНАГА АНСАМБЛЯ УССР
ДЗЯРЖАЎНАГА КВАРТЭТА імені ВІЛЬОМА
У ПРАГРАМЕ: Бетховен — квартэт № 6 ... Моцарт ... Чайкоўскі ...

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
ПРЭМ'ЕРА
ПІКАВАЯ ДАМА
Муз. Чайкоўскага.

У адпаведнасці з пастановай СНК БССР ад 27/XI 1940 г. за № 314
НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ БЕЛАРУСКАЙ ССР
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎСІХ ГРАМАДЗЯН, ПРАЖЫВАЮЧЫХ У ДАМАХ ДОМАЎПРАЎЛЕННЯЎ, а таксама ВЕДАМСТВЕННЫХ ДАМАХ, што
ПРАТЭРМІНАВАНАЯ ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ
ПА КВАТЭРНАЙ ПЛАЦЕ І ПА КАМУНАЛЬНЫХ ПАСЛУГАХ
у сувязі са скарачэннем гаспадарчага года,
павінна быць пагашана.
НАРКАМКОМГАС БЕЛАРУСКАЙ ССР.

Мінводаканалізацыя
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА АБАНЕНТАЎ, КАРЫСТАЮЧЫХСЯ ВАДОЙ І КАНАЛІЗАЦЫЯЙ, што
выверка рахункаў павінна быць праведзена да 5 студзеня 1941 года
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

Патрабен ...
АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ.

31 снежня
ТРЭСТ РЭСТАРАНАЎ І КАФЭ
Рыхтуйцеся да сустрэчы новага года
У РЭСТАРАНАХ:
31 снежня
ФАБРЫКА-КУХНЯ Тэл. 24-462 і 25-556
РЭСТАРАН «ЕЎРОПА» Тэл. 22-321
РЭСТАРАН № 2 Савецкая, 94 Тэл. 25-588
РЭСТАРАН «БЕЛАРУСЬ»
ДА СУСТРЭЧЫ НОВАГА ГОДА АРГАНІЗУЕ ВЯЛІКІ БАЛ.
АДКРЫТ ПАПЯРЭДНІ ЗАПІС НА СТАЛІКІ ВА ЎСЕ РЭСТАРАНЫ.

ГРАМАДЗЯНЕ!
Запомніце і захоўвайце правілы пажарнай безапаснасці пры арганізацыі навагодніх ёлак

За ўсімі пытаннямі, звязанымі з пажарнай безапаснасцю, звяртайцеся: у пажарную ахову НКВД горада (Чырвоная, 35) і раённыя пажарныя каманды.
П. А. НКВД гор. МІНСКА.

На падставе пастановы СНК БССР ад 28 лістапада 1940 года за № 1581
МІНСКІ АБЛГАНДАЛЬ
ЛІКВІДУЕЦЦА.
Прэтэнзіі прымаюцца ліквідкамам ДА 5 СТУДЗЕНЯ 1941 года па адрасу: гор. Мінск, пл. Волі, 10.
ЛІКВІДКОМ.

БЕЛКАНТОРА «ЗАГОТСЕНА»
ПАТРАБУЕЦЦА
на пастаянную работу САКРАТАР-МАШЫНІСТКА.
Звяртацца: вул. Максіма Горкага, 9.

У аддзел абвестак званіце па тэл. 21-399

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Савецкая, 63. Тэлефоны ...

У4533 Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. Кр., Ш., Ш.